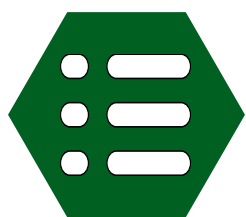

PODSTICAJI ZA SEKTOR POLJOPRIVREDE

15. septembar 2021. godine

Sadržaj:

Pravni osnov	3
Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju	6
Uredba o raspodeli podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2021. godinu	7
Direktna plaćanja	8
Mere ruralnog razvoja	14
Kreditna podrška	26
Posebni podsticaji	31
IPARD programi	34
Projekat za konkurentnu poljoprivredu	44
Programi izvođenja radova na zaštiti, uređenju i korišćenju poljoprivrednog zemljišta	45
Centar za strateške analize, analitiku, planiranje i publikacije	46
Kontakt	46

Pravni osnov

Strateški okvir razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja u Republici Srbiji definisan je Strategijom poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije za period 2014–2024. godine. Zakonodavni okvir je baziran na Zakonu o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 10/13, 142/14, 103/15, 101/16 – u daljem tekstu: Zakon). Zakon propisuje minimalne iznose podsticaja dok se finansijski okvir za realizaciju podsticaja uređuje Uredbom o raspodeli podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kojom se sredstva budžeta namenjena poljoprivredi raspoređuju za svaku tekuću godinu. Bliže definisanje svake vrste podsticaja sadržano je u podzakonskim aktima.

U nastavku je dat pregled preko 50 važećih pravnih akata relevantnih za podsticaje u poljoprivredi:

1.	Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije za period 2014–2024. godine („Službeni glasnik RS”, broj 85/14)
2.	Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 41/09, 10/13 – dr.zakon, 101/16 i 67/21-dr. zakon)
3.	Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 10/13, 142/14, 103/15 i 101/16)
4.	Uredba o raspodeli podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju u 2021. godini („Službeni glasnik RS”, br. 159/20, 15/21, 32/21, 46/21 i 64/21)
5.	Pravilnik o određivanju područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi („Službeni glasnik RS”, broj 102/18)
6.	Pravilnik o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na premiju za mleko („Službeni glasnik RS”, br. 28/13, 36/14, 44/18 – dr. zakon, 56/20 i 159/20)
7.	Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na osnovne podsticaje u biljnoj proizvodnji i obrascu zahteva za ostvarivanje tih podsticaja („Službeni glasnik RS”, br. 29/13, 9/16, 44/18 – dr. zakon, 38/20 i 16/21)
8.	Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla („Službeni glasnik RS”, br. 26/17, 20/18, 34/18, 44/18 – dr. Zakon, 104/18 i 24/21)
9.	Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave dojilje („Službeni glasnik RS”, br. 46/15, 26/18 i 44/18 – dr. zakon)
10.	Uredba o korišćenju podsticajnih sredstava za tov junadi („Službeni glasnik RS”, br. 55/12 i 96/12)
11.	Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi („Službeni glasnik RS”, br. 104/18 i 3/19)
12.	Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave za uzgoj teladi za tov („Službeni glasnik RS”, br. 25/18 i 44/18 – dr. zakon)
13.	Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave dojilje („Službeni glasnik RS”, br. 46/15, 26/18 i 44/18 – dr. zakon)
14.	Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela („Službeni glasnik RS”, br. 33/2015, 14/16, 20/18 – dr. zakon 44/18, 27/19 i 76/20)
15.	Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za proizvodnju konzumne ribe („Službeni glasnik RS”, br. 61/13, 44/14 i 44/18 – dr. zakon)
16.	Pravilnik o uslovima, načinu i obrascima zahteva za ostvarivanje prava na regres za troškove skladištenja poljoprivrednih proizvoda u javnim skladištima („Službeni glasnik RS”, broj 61/13)
17.	Pravilnik o podsticajima programima za unapređenje konkurentnosti za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka i hmelja („Službeni glasnik RS”, broj 41/21)

18.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada vinove loze („Službeni glasnik RS”, br. 84/20 i 94/20)
19.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne proizvodnje biljnih kultura („Službeni glasnik RS”, br. 48/18, 29/19 i 78/20)
20.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne proizvodnje u stočarstvu („Službeni glasnik RS”, br. 48/2018, 23/19 i 78/20)
21.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme za unapređenje digitalizacije stočarske poljoprivredne proizvodnje („Službeni glasnik RS”, br. 46/19 i 87/20)
22.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske poljoprivredne proizvodnje („Službeni glasnik RS”, br. 48/18, 29/19, 48/19 i 25/20)
23.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje („Službeni glasnik RS”, br. 29/18, 30/18, 27/19, 40/19, 81/20 i 120/20)
24.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novog traktora („Službeni glasnik RS”, br. 96/19 i 13/20)
25.	Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za elektrifikaciju polja („Službeni glasnik RS”, broj 25/20)
26.	Pravilnik o podsticajima programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku unapređenja kvaliteta vina i rakije („Službeni glasnik RS”, br. 48/13, 33/16, 18/18 i 44/18 – dr. zakon)
27.	Pravilnik o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva za nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, vina, piva i jakih alkoholnih pića („Službeni glasnik RS”, br. 35/19, 25/20, 87/20 – dr. pravilnik i 133/20 – dr. pravilnik)
28.	Pravilnik o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u sektoru proizvodnje vina („Službeni glasnik RS”, br. 87/20 i 94/20)
29.	Pravilnik o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u sektoru proizvodnje jakih alkoholnih pića („Službeni glasnik RS”, broj 133/20)
30.	Pravilnik uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje za premiju osiguranja useva, plodova, višegodišnjih zasada, rasadnika i životinja („Službeni glasnik RS”, br. 61/17 i 44/18 – dr. zakon)
31.	Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku biljnu proizvodnju („Službeni glasnik RS”, br. 31/18, 23/19, 20/20 i 44/21)
32.	Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku stočarsku proizvodnju („Službeni glasnik RS”, broj 25/20)
33.	Pravilnik o podsticajima za očuvanje biljnih genetičkih resursa („Službeni glasnik RS”, br. 85/13 i 44/18 – dr. zakon)
34.	Pravilnik o podsticajima za očuvanje životinjskih genetičkih resursa („Službeni glasnik RS”, br. 83/13, 35/15, 28/16, 44/18 – dr. zakon, 104/18 i 16/21)
35.	Pravilnik o podsticajima za očuvanje životinjskih genetičkih resursa u banci gena („Službeni glasnik RS”, broj 110/17)
36.	Pravilnik o listi genetskih rezervi domaćih životinja, načinu očuvanja genetskih rezervi domaćih životinja, kao i o listi autohtonih rasa domaćih životinja i ugroženih autohtonih rasa („Službeni glasnik RS”, broj 33/17)
37.	Pravilnik o podsticajima za unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima („Službeni glasnik RS”, broj 54/19)
38.	Pravilnik o podsticajima programima za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima kroz podršku mladim poljoprivrednicima („Službeni glasnik RS”, br. 46/18, 50/18, 35/19 i 78/19)
39.	Pravilnik o podsticajima za sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti kroz sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla („Službeni glasnik RS”, br. 39/18 i 17/21)
40.	Pravilnik o podsticajima za podršku programima koji se odnose na pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja („Službeni glasnik RS”, br. 3/19 i 159/20)

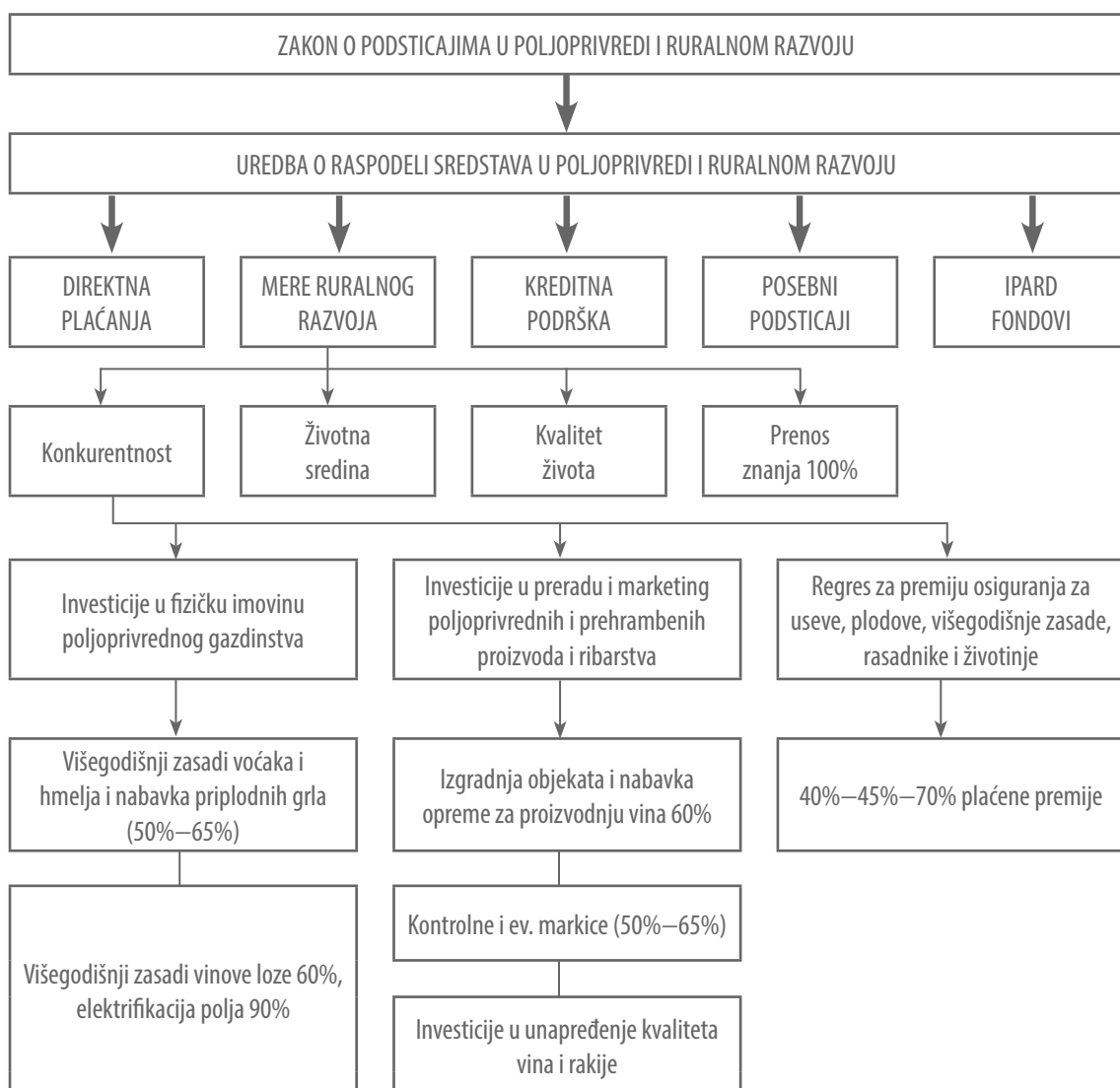
-
41. Pravilnik o podsticajima za investicije za unapređenje i razvoj ruralne javne infrastrukture („Službeni glasnik RS”, br. 67/21 i 83/21)
-
42. Pravilnik o podsticajima za unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja kroz razvoj tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS”, broj 76/20)
-
43. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na kreditnu podršku („Službeni glasnik RS”, br. 48/17, 88/17, 84/18, 23/19, 27/20 i 36/21)
-
44. Uredba o finansijskoj podršci poljoprivrednim gazdinstvima kroz olakšan pristup korišćenju kredita u otežanim ekonomskim uslovima usled bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-COV-2 („Službeni glasnik RS”, broj 57/20)
-
45. Uredba o utvrđivanju dugoročnog programa mera za sprovođenje odgajivačkog programa u Republici Srbiji za period 2020–2024. godine („Službeni glasnik RS”, broj 38/20)
-
46. Pravilnik o korišćenju podsticaja za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni glasnik RS”, broj 72/17)
-
47. Pravilnik o podsticajima za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju voćaka, vinove loze i hmelja („Službeni glasnik RS”, br. 58/17 i 25/18)
-
48. Pravilnik o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava („Službeni glasnik RS”, br. 84/17, 112/17, 78/18, 67/19 i 53/21)
-
49. Pravilnik o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva („Službeni glasnik RS”, br. 84/17, 23/18, 98/18, 82/19 i 74/21)
-
50. Pravilnik o IPARD podsticajima za diverzifikaciju poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja („Službeni glasnik RS”, br. 76/20 i 87/21)
-
51. Zakon o potvrđivanju sporazuma o zajmu (projekat za konkurentnu poljoprivredu) između Republike Srbije i međunarodne banke za obnovu i razvoj („Službeni glasnik RS - međunarodni ugovori”, broj 2/20)
-
52. Pravilnik o dodeli bespovratnih sredstava u okviru projekta za konkurentnu poljoprivredu („Službeni glasnik RS” broj 30/21)
-
53. Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 65/08- dr.zakon, 41/09, 112/15, 80/17 i 95/18- dr.zakon)
-
54. Uredba o utvrđivanju programa izvođenja radova na zaštiti, uređenju i korišćenju poljoprivrednog zemljišta za 2021. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 32/21)
-

Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju

Prema Zakonu podsticaji su sredstva obezbeđena u budžetu Republike Srbije, kao i sredstva obezbeđena iz drugih izvora, koji se dodeljuju poljoprivrednim gazdinstvima i drugim licima. Pravo na podsticaje imaju poljoprivredna gazdinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG). Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se po zahtevu korisnika podsticaja, a koji se podnosi Upravi za agrarna plaćanja. Ministarstvo vodi Registar podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju u koji se upisuju podaci o vrsti i visini ostvarenih podsticaja prema pojedinačnom korisniku. Podaci iz Registra podsticaja su javni. Prema Zakonu vrste podsticaja jesu:

1. direktna plaćanja;
2. podsticaji merama ruralnog razvoja;
3. posebni podsticaji;
4. kreditna podrška.

Uredba o raspodeli podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju za 2021. godinu

Sredstva podsticaja se Uredbom svake godine raspoređuju po vrstama podsticaja. Sredstva podsticaja za poljoprivredu kretala su se u proseku oko 5% budžeta Republike za period 2015–2017. godine. Direktna plaćanja predstavljala su najznačajniju stavku podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju (87% u proseku za period 2013–2017), dok za mere ruralnog razvoja u 2017. godini raste učešće ove vrste podsticaja nakon dugogodišnjeg niskog izdvajanja (u proseku 9,6% za period 2013–2017), i po maksimalno 2% odvađa se za kreditnu podršku i posebne podsticaje.

Podsticaji koji se u potpunosti finansiraju iz sredstava republičkog budžeta obuhvataju: direktna plaćanja, mere ruralnog razvoja, kreditnu podršku i posebne podsticaje. IPARD podsticaji se samo delimično finansiraju iz republičkog budžeta (četvrtina ukupnog obima sredstava), a najvećim delom iz sredstava finansijske pomoći EU. Za 2021. godinu sredstva su na sledeći način raspoređena Uredbom:

- I) **direktna plaćanja** – u okviru ovih mera su: premija za mleko, podsticaji za biljnu proizvodnju, podsticaji za stočarstvo i regres za troškove skladištenja i obim izdvojenih sredstava budžetom iznosi 21.838.522.800 dinara, što je više nego prošle godine kada je izdvojeno oko 19 milijardi dinara;
- II) **mere ruralnog razvoja** – obuhvataju investicije usmerene ka povećanju konkurentnosti poljoprivrednih gazdinstava, unapređenje životne sredine, unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima, sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja i sistema prenosa znanja. Obim izdvojenih sredstava u budžetu iznosi 2.053.954.350 dinara, što je značajno manje nego prošle godine, kada je izdvojeno oko pet milijardi dinara;
- III) **kreditna podrška** u poljoprivredi u iznosu od 600.000.000 dinara;
- IV) **posebni podsticaji** u iznosu od 200.000.000 dinara koji obuhvataju sprovođenje odgajivačkih programa, za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i za proizvodnju sadnog materijala, sertifikaciju i klonsku selekciju;
- V) **IPARD** – obim sredstava za IPARD iznosi 6.294.000.000 dinara što je skoro duplo više u odnosu na 3.484.000.000 dinara za 2020. godinu.

Prema Pravilniku o određivanju područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi, koji je u primeni od januara 2019. godine, **status područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi** ima naseljeno mesto na teritoriji opštine, odnosno grada ili cela teritorija opštine, odnosno sva naseljena mesta na teritoriji opštine koja ispunjavaju bar jedan od sledećih kriterijuma, i to:

- nalaze se u planinskim područjima na prosečnoj nadmorskoj visini od 500 m i preko 500 m;
- nalaze se u granicama područja nacionalnog parka;
- nalaze se u devastiranim područjima.

Direktna plaćanja

Pod pojmom direktna plaćanja podrazumevaju se:

- **premije** – novčani iznosi koji se isplaćuju poljoprivrednim proizvođačima za isporučene poljoprivredne proizvode, isplaćuju se kvartalno za kravlje, ovčije i kozje sirovo mleko, isporučeno u prethodnom kvartalu;
- **podsticaji za proizvodnju** – novčani iznosi koji se isplaćuju po jedinici mere za posejan usev, višegodišnji zasad, odnosno stoku odgovarajuće vrste (za kvalitetna priplodna grla, za tov junadi, jagnjadi, jaradi i tov svinja, krave dojlje, košnice pčela i konzumnu ribu);
- **regresi** – novčani iznosi koji se u određenom procentu ili apsolutnom iznosu isplaćuju za kupljenu količinu inputa za poljoprivrednu proizvodnju (gorivo, đubrivo, seme i drugi reproduktivni materijal) i troškove skladištenja u javnim skladištima.

Direktna plaćanja za 2021. godinu isplaćuju su se u maksimalnim iznosima, i to za:

1. premiju za mleko u iznosu od **7 din** po litru mleka;
2. osnovne podsticaje za biljnu proizvodnju u iznosu od **4.000 din** po hektaru;
3. podsticaje za kvalitetne priplodne mlečne krave u iznosu od **25.000 din** po grlu;
4. podsticaji za kvalitetne priplodne tovne krave i bikove u iznosu od **40.000 din** po grlu;
5. podsticaje za kvalitetne priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve u iznosu od **7.000 din** po grlu;
6. podsticaje za kvalitetne priplodne krmače i nerastove u iznosu od **15.000 din** po grlu;
7. podsticaje za roditeljske kokoške teškog tipa u iznosu od **60 din** po grlu;
8. podsticaje za roditeljske kokoške lakog tipa u iznosu od **100 din** po grlu;
9. podsticaje za roditeljske ćurke u iznosu od **300 din** po grlu;
10. podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe šarana u iznosu od **500 din** po grlu;
11. podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe pastrmke u iznosu od **300 din** po grlu;
12. podsticaje za tov junadi u iznosu od **15.000 din** po grlu u tovu;
13. podsticaje za tov jagnjadi u iznosu od **2.000 din** po grlu u tovu;
14. podsticaje za tov jaradi u iznosu od **2.000 din** po grlu u tovu;
15. podsticaje za tov svinja u iznosu od **1.000 din** po grlu u tovu;
16. podsticaje za krave dojlje u iznosu od **40.000 din** po grlu;
17. podsticaje za košnice pčela u iznosu od **800 din** po košnici;
18. podsticaje za proizvodnju konzumne ribe u iznosu od **10 din** po kilogramu proizvedene ribe;
19. podsticaje za krave za uzgoj teladi za tov u iznosu od **20.000 din** po grlu;
20. regres za troškove skladištenja u javnim skladištima u iznosu od **40%** troškova skladištenja.

1 – PREMIJA ZA MLEKO iznosi 7 din po litru mleka i regulisana je Pravilnikom o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na premiju za mleko. Isplaćuje se kvartalno za kravlje, ovčije i kozje sirovo mleko, isporučeno u prethodnom kvartalu, uz propisanu minimalnu količinu predatog mleka, a uzimajući u obzir specifične kriterijume za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi. Iznos premije za mleko obračunava se po litri mleka ispučenog mlekarama. U skladu s pravilnikom, pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, pravo na premiju ostvaruje za proizvedeno i isporučeno mleko u odgovarajućem periodu u toku kalendarske godine, za koji je isporučilac mleka podneo zahtev za premiju. Isporučilac mleka mora da preda najmanje 3.000 litara kravljeg mleka po kvartalu, odnosno najmanje 1.500 litara kravljeg mleka po kvartalu ukoliko proizvodnju obavlja na području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi, ali ne više od 3.000.000 litara mleka po kvartalu. Da bi ostvario

pravo na premiju, isporučilac mleka mora da preda mleko pravnom licu ili preduzetniku koji se bavi preradom mleka, koji se nalazi u evidenciji prerađivača mleka. Zahtev za premiju isporučilac mleka podnosi u Upravi za agrarna plaćanja neposredno ili preko pravnog lica odnosno preduzetnika.

Oko 54% proizvedenog mleka u Republici Srbiji plasira se na tržište preko mlekara, koje ispunjavaju trenutne zahteve poslovanja u pogledu bezbednosti hrane, dok se ostatak mleka utroši na gazdinstvu ili se plasira preko zelenih pijaca, pri čemu se jedan deo mleka plasira van kontrolisanih tržišnih lanaca. Premijom za mleko podstiče se ukupna proizvodnja govedarske, ovčarske i proizvodnje u kozarstvu. Time se značajno povećava otkup mleka u mlekarama, uz istovremeno smanjenje prerade mleka na farmi i direktne prodaje mleka s farme, koje pritom nije bilo kontrolisano na higijensku ispravnost. Usled slabijeg kvaliteta proizvedenog mleka i niske mlečnosti (u poređenju sa zemljama u okruženju, kao i sa članicama EU) prisutna je nekonkurentnost naše proizvodnje u poređenju s proizvođačima u okruženju i EU. Na ovaj način se prodaja mleka preusmerava sa zelenih pijaca i ostalih oblika direktne prodaje ka mlekarama.

Zahtev za premiju, za svaku kalendarsku godinu, podnosi se kvartalno, i to:

1. za prvi kvartal – od 1. aprila do 15. aprila tekuće kalendarske godine;
2. za drugi kvartal – od 1. jula do 15. jula tekuće kalendarske godine;
3. za treći kvartal – od 1. oktobra do 15. oktobra tekuće kalendarske godine;
4. za četvrti kvartal – od 1. januara do 15. januara naredne kalendarske godine.

2 – OSNOVNI PODSTICAJI U BILJNOJ PROIZVODNJI iznose 4.000 dinara po hektaru i regulisani su Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na osnovne podsticaje u biljnoj proizvodnji i obrascu zahteva za ostvarivanje tih podsticaja. Poljoprivredni proizvođači imaju različite vrste troškova koji direktno utiču na konkurentnost gazdinstva i konkurentnost poljoprivrednih proizvoda na međunarodnom tržištu. Primenom ovih mera deo troškova se umanjuje. Mera se realizuje od 2012. godine, a broj korisnika koji ostvaruje pravo na osnovni podsticaj za biljnu proizvodnju stalno se povećava. Podsticaji za proizvodnju se isplaćuju po jedinici mere za posejan usev, odnosno za višegodišnji zasad. Pravo na korišćenje ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice, a ostvaruju se za prijavljene i zasejane, odnosno zasađene površine pod odgovarajućom kulturom do najviše 20 ha i to samo za obradivo poljoprivredno zemljište. Pravo na podsticaje ostvaruje se podnošenjem zahteva Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na imejlu podsticaji.pohektaru@minpolj.gov.rs jedanput godišnje od 1. marta do 30. aprila tekuće godine.

Pored osnovnih podsticaja zakonom su predviđeni i proizvodno vezani podsticaji koji se ostvaruju po površini biljne proizvodnje uz minimalno ostvareni prinos po hektaru za određenu vrstu biljne proizvodnje i određene kulture poljoprivrednih proizvoda, ali oni nisu predviđeni ni uredbom ni posebnim pravilnikom. Podsticaji za dizel-gorivo ukinuti su ove godine, zbog pada cene goriva.

3 – PODSTICAJI U STOČARSTVU mogu se dobiti za: kvalitetne priplodne mlečne krave, kvalitetne priplodne tovne krave i bikove, krave za uzgoj teladi za tov, krave dojilje, kvalitetne priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve, kvalitetne priplodne krmače i nerastove, tov junadi, tov jagnjadi, tov jaradi, tov svinja, košnice pčela, roditeljske kokoške teškog tipa, roditeljske kokoške lakog tipa, roditeljske ćurke, kvalitetne priplodne matice riba šarana, kvalitetne priplodne matice riba pastrmke, proizvodnju konzumne ribe. Podsticaje mogu da ostvare pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva pod određenim uslovima:

3.1. PODSTICAJI ZA KVALITETNA PRIPLODNA GRILA regulisani su Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla. Republika Srbija ima povoljne prirodne uslove za razvoj stočarstva, s obzirom na to da raspolaže s preko 650.000 ha stalnih travnjaka visokog kvaliteta i značajnim neiskorišćenim kapacitetima za smeštaj i uzgoj stoke. Međutim, uprkos postojanju povoljnih uslova, ova grana poljoprivrede već treću deceniju beleži negativne trendove – samo tokom poslednjih deset godina broj uslovnih grla po hektaru korišćene poljoprivredne površine smanjen je sa 0,60 ha na 0,53 ha. Usled još uvek malog broja kvalitetnih priplodnih grla, kao

i nedovoljnog nivoa kvaliteta proizvoda stočarstva (mleka, mesa, itd.) i nižih proizvodnih karakteristika u poređenju sa zemljama s razvijenim stočarstvom i zemljama članicama EU, evidentna je nekonkurentnost naše proizvodnje u poređenju s proizvodnjom u tim zemljama. U cilju povećanja broja kvalitetnih priplodnih grla, neophodno je podsticati gajenje kvalitetnih priplodnih grla, čime se unapređuje rasni sastav stada i stvaraju uslovi za efikasnu proizvodnju. Dugogodišnjom realizacijom podsticaja za kvalitetna priplodna grla značajno se povećala proizvodnja po grlu, što je od izuzetnog značaja, imajući u vidu da se broj goveda godinama smanjivao. Kroz ovu meru povećava se konkurentnost proizvođača, jer se smanjuju i troškovi proizvodnje. Održivost ove mere podrške u skladu je sa iskustvima svih zemalja članica EU, koje su istu primenjivale do trenutka pristupanja EU.

Može da se ostvari pravo na podsticaje za najmanje:

- 1) tri kvalitetne priplodne mlečne krave, a najviše za 300 kvalitetnih priplodnih mlečnih krava, a za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi za najmanje dve, a najviše za 300 kvalitetnih priplodnih mlečnih krava;
- 2) tri kvalitetne priplodne tovne krave ili bika;
- 3) 30 kvalitetnih priplodnih ovaca ili ovnova, a za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi za najmanje deset kvalitetnih priplodnih ovaca ili ovnova;
- 4) deset kvalitetnih priplodnih koza ili jarčeva, a za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi za najmanje pet kvalitetnih priplodnih koza ili jarčeva;
- 5) deset kvalitetnih priplodnih krmača ili nerastova.

Za roditeljske kokoške teškog tipa, roditeljske kokoške lakog tipa, roditeljske ćurke, kvalitetne priplodne matice riba šarana i kvalitetne priplodne matice riba pastrmke ostvaruje se pravo bez obzira na broj kvalitetnih priplodnih grla.

Podsticaji su dostupni u sledećim iznosima:

- za mlečne krave u iznosu od **25.000 din** po grlu;
- za tovne krave i bikove u iznosu od **40.000 din** po grlu;
- za priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve u iznosu od **7.000 din** po grlu;
- za priplodne krmače i nerastove u iznosu od **15.000 din** po grlu;
- za roditeljske kokoške teškog tipa u iznosu od **60 din** po grlu;
- za roditeljske kokoške lakog tipa u iznosu od **100 din** po grlu;
- za roditeljske ćurke u iznosu od **300 din** po grlu;
- za matice ribe šarana u iznosu od **500 din** po grlu;
- za matice ribe pastrmke u iznosu od **300 din** po grlu.

Zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje za kvalitetna priplodna grla podnosi se za svaku kalendarsku godinu Upravi za agrarna plaćanja i to:

- od 21. marta do 31. jula tekuće godine,
- od 1. do 31. januara naredne godine – za grla uključena u proizvodnju do 31. decembra prethodne kalendarske godine.

Usled nepovoljne epidemiološke situacije i u ovoj godini će se proces isplata vršiti po modelu iz 2020. godine, bez podnošenja Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaj Upravi za Trezor. Uprava za agrarna plaćanja će na osnovu preseka stanja o isplaćenim osnovnim podsticajima u biljnoj proizvodnji u 2020. godini, svim poljoprivrednicima koji su protekle godine ostvarili pravo na ovaj podsticaj isplatiti sredstva i za 2021. godinu, iako nisu podnosili zahtev. Obračun će se vršiti po osnovu prijavljenih površina pod konvencionalnom poljoprivrednom proizvodnjom s presekom na dan 30. septembra 2020. godine.

3.2. PODSTICAJI ZA TOV su regulisani Uredbom o korišćenju podsticajnih sredstava za tov junadi i Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi.

Proizvodnja mesa u Srbiji u poslednjih nekoliko godina suočava se s brojnim problemima (pad proizvodnje pojedinih vrsta mesa i smanjenje broja grla). Izvoz goveđeg mesa poslednjih godina beleži pad vrednosti, dok je potrebno unaprediti plasman svinjskog mesa, kao i stvoriti uslove za plasman jagnjećeg i jarećeg mesa, kako na domaćem tako i na inostranom tržištu. Mera je koncipirana tako da motiviše proizvođače da unaprede sopstvenu proizvodnju i konkurentnost, kao i da unaprede saradnju s mesnom prerađivačkom industrijom, čime obezbeđuju plasman svojih proizvoda kao proizvoda višeg stepena prerade, odnosno višeg nivoa dodate vrednosti. Podsticaj se obračunava po grlu u tovu, predatom prerađivaču (klanici), ili plasiranom kroz izvoz na inostrano tržište. Mera podsticaja je u skladu sa iskustvom nekih zemalja članica EU, koje su isti ili sličan vid podrške proizvođačima primenjivale do trenutka pristupanja EU. Rezultati mere manifestuju se unapređenjem proizvodnje mesa, uvećanjem stada namenjenog tovu, a njenom realizacijom se takođe smanjuju troškovi proizvodnje. Osnovni preduslov za realizaciju prava po osnovu podsticaja jeste registracija poljoprivrednog gazdinstva, kao i obeležavanje životinja. Podsticaj se odobrava samo za grla u tovu, koja su predana klanici ili namenjena izvozu, uz postojanje donjih limita za proizvodnju, koji se odnosi na tov svinja, jagnjadi i jaradi. Ovim merama utiče se na smanjenje obima klanja u uslovima koji ne ispunjavaju higijensko-sanitarne propise, povećanje brojnog stanja grla u stočarstvu, unapređenje kvaliteta proizvoda stočarstva i ukрупnjavanje gazdinstava koja se bave stočarskom proizvodnjom.

Pravo na podsticaje može da se ostvari za najmanje tri grla tovnje junadi po podnetom zahtevu, s tim što za tov svinja može maksimalno za 5.000 grla po registrovanom poljoprivrednom gazdinstvu u toku godine. Zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje podnosi se [Upravi za agrarna plaćanja](#) za svaku godinu od 1. februara do 31. jula tekuće kalendarske godine i ako su grla predana klanici ili izvezena u periodu od 1. jula prethodne kalendarske godine do 30. juna tekuće kalendarske godine. Dostupni su podsticaji u sledećim iznosima:

- za tov junadi u iznosu od **15.000 din** po grlu u tovu;
- za tov jagnjadi u iznosu od **2.000 din** po grlu u tovu;
- za tov jaradi u iznosu od **2.000 din** po grlu u tovu;
- za tov svinja u iznosu od **1.000 din** po grlu u tovu.

3.3. PODSTICAJI ZA KRAVE ZA UZGOJ TELADI ZA TOV iznose 20.000 din po grlu i regulisani su Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave za uzgoj teladi za tov. Jedan od razloga za uvođenje ove mere je podsticanje proizvođača da se bave proizvodnjom junećeg mesa za kojim postoji tražnja na međunarodnom tržištu. Mera se prvi put uvodi od 2017. godine, a isplaćuju se po kravi koja pripada stadu za uzgoj teladi. Očekivani efekat realizacije podsticaja jeste unapređenje proizvodnje mesa po priplodnom grlu, kao i očuvanje broja priplodnih grla.

Podsticaj se ostvaruje za oteljene krave, jednom u toku godine za isto grlo, na osnovu zahteva koji podnosi Upravi za agrarna plaćanja. Zahtev se podnosi od 1. februara do 31. jula tekuće godine za krave oteljene u periodu od 1. jula prethodne kalendarske godine do 30. juna tekuće kalendarske godine, a za krave oteljene u periodu od 1. septembra prethodne kalendarske godine do 30. juna tekuće godine.

3.4. PODSTICAJI ZA KRAVE DOJILJE iznose 40.000 din po grlu i regulisani su Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave dojilje. Podsticaji za krave dojilje isplaćuju se po grlu, i to za tovnja grla čiste rase i meleze tovnih rasa, koja pripadaju stadu namenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa. Mera je održiva, s obzirom na to da se njenom implementacijom podstiče unapređenje razvoja specijalizovanih tovnih rasa i održivo korišćenje livada i pašnjaka. Očekivani efekat realizacije podsticaja za krave dojilje jeste unapređenje produktivnosti proizvodnje mesa po priplodnom grlu. Mera je u skladu sa iskustvom zemalja članica EU koje su isti ili

sličan vid podrške proizvođačima primenjivale. Podsticaj se ostvaruje za krave dojlje starosti preko 24 meseca, koje pripadaju tovnim grlima čiste rase, i to: hereford, šarole, limuzin, aberdin angus, šortorn, belgijsko plavo, kijanina, romanjola, markidana i blond akviten ili melezima navedenih tovnih rasa, koje pripadaju stadu namenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa. Uslov za ostvarivanje prava na podsticaje je da lice ima najmanje dva grla krava dojlja. Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja za svaku kalendarsku godinu od 1. februara do 31. jula tekuće godine za grla uključena u proizvodnju od 1. jula prethodne kalendarske godine do 30. juna tekuće kalendarske godine, uz koji se podnosi zapisnik o održanoj selekcijskoj smotri, overen od strane osnovne, regionalne i glavne odgajivačke organizacije.

3.5. PODSTICAJI ZA PROIZVODNJU KONZUMNE RIBE iznose 10 din po kg i regulisani su Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za proizvodnju konzumne ribe. Ideja uvođenja podsticaja za proizvodnju konzumne ribe jeste motivacija proizvođača za bavljenje ovom granom u krajevima u kojima postoje uslovi za njen razvoj. Mera je uspostavljena 2013. godine radi uvođenja u legalne tokove prometa proizvedene ribe u većem obimu, s obzirom na to da proizvođači ribu isporučuju prerađivačima, kao i njen plasman na domaće tržište, uz smanjenje zavisnosti od uvoza proizvoda ribarstva. Sa aspekta proizvođača, ova mera bi trebalo da dovede do povećanja profita, s obzirom na to da se cena koštanja umanjuje za iznos podsticaja. Podsticaj se obračunava i isplaćuje za proizvedenu konzumnu ribu, isporučenu prerađivaču, a na osnovu zahteva, podnetog nadležnom organu. Ova mera podrške u skladu je sa iskustvom nekih zemalja članica EU koje su isti ili sličan vid podrške primenjivale minimalno do trenutka pristupanja EU. Podsticaje ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva za proizvedenu konzumnu ribu koja je isporučena pravnom licu, odnosno preduzetniku koji se bavi rasecanjem i preradom mesa ribe, odnosno prometom ribe na malo, na osnovu zahteva koji podnosi Upravi za agrarna plaćanja za svaku kalendarsku godinu do 31. decembra tekuće kalendarske godine.

3.6. PODSTICAJI ZA PČELE iznose 800 din po košnici i regulisani su Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela. Pčelarstvo se trenutno nalazi u nezadovoljavajućem položaju, i pored toga što prirodni resursi ukazuju na ogromne potencijale i mogućnosti njegovog razvoja. Efekat mere podsticaja po košnici pčela ogleda se u povećanju proizvodnje meda i njegovog plasmata na domaće i međunarodno tržište. Mera je uspostavljena 2013. godine radi unapređenja plasmata proizvoda pčelarstva, jačanja tržišnih lanaca u ovom sektoru, unapređenja kvaliteta proizvoda pčelarstva i drugih grana poljoprivredne proizvodnje, koje zavise od uloge pčela kao oprašivača, i povećanja broja košnica. Pravo na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje ima najmanje 20 košnica pčela, a najviše 1000. Zahtev se podnosi za svaku kalendarsku godinu jedanput godišnje Upravi za agrarna plaćanja od 15. aprila do 31. maja tekuće godine.

4 – REGRESI ZA ĐUBRIVO I TROŠKOVE SKLADIŠTENJA

Prema Zakonu pravo na korišćenje regresa ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje je upisano u Registar. Zakonom su predviđeni regres za kupljeno gorivo, đubrivo, seme i drugi reproduktivni materijal, kao i za troškove skladištenja u javnim skladištima. Regresi za troškove skladištenja u javnim skladištima isplaćuju se u minimalnom iznosu od 40% od troškova skladištenja. Međutim, iako je predviđen Zakonom, regres za đubrivo i seme nije predviđen uredbom niti pravilnikom, već samo regres za troškove skladištenja.

REGRES ZA TROŠKOVE SKLADIŠTENJA regulisan je Pravilnikom o uslovima, načinu i obrascima zahteva za ostvarivanje prava na regres za troškove skladištenja poljoprivrednih proizvoda u javnim skladištima za sledeće poljoprivredne proizvode:

- pšenica, i to: A-1, A-2 i A-3 klase;
- kukuruz, i to: A i B klase;
- malina, i to: rolend, polublok, blok i griz kategorije;
- kupina, i to: konfitura, polublok, blok i griz kategorije;
- višnja, i to: sa košticom i bez koštice kategorije.

Pravo na regres ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva za pun mesec od dana izdavanja robnog zapisa, a najduže za šest meseci od dana izdavanja robnog zapisa u skladu sa zakonom kojim se uređuju javna skladišta za poljoprivredne proizvode, u iznosu od 40% od troškova skladištenja za najviše 2.000 tona uskladištene pšenice i / ili kukuruza, odnosno za najviše 20 tona uskladištene maline i / ili kupine i / ili višnje. Dodatni uslovi su da je površine pod poljoprivrednim proizvodima prijavio, kao i da je poljoprivredne proizvode podigao iz javnog skladišta u periodu koji ne može biti duži od godinu dana pre podnošenja Zahteva za ostvarivanje prava na regres. Zahtev za ostvarivanje prava na regres podnosi se jedanput godišnje Upravi za trezor od 15. jula do 30. novembra tekuće godine.

Mere ruralnog razvoja

Prema Zakonu podsticaji za mere ruralnog razvoja sprovode se **kao naknada dela troškova u određenom procentu od vrednosti pojedine vrste mere** i utvrđuju se u minimalnom iznosu od 30% ukupne vrednosti pojedine vrste mere, odnosno 45% za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi. Podsticaji za mere ruralnog razvoja obuhvataju podršku programima koji se odnose na:

1. unapređenje konkurentnosti;
2. očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa;
3. diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima;
4. pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja;
5. unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja.

1. Podsticaji za podršku programima koji se odnose na unapređenje konkurentnosti u skladu sa Uredbom obuhvataju podsticaje za:

- 1.1. investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva;
- 1.2. investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva;
- 1.3. upravljanje rizicima.

1.1. Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva odnose se na:

- podsticanje podizanja novih višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka i hmelja;
- podsticanje podizanja novih višegodišnjih proizvodnih zasada vinove loze;
- investicije za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske poljoprivredne proizvodnje;
- investicije za izgradnju i opremanje objekata u sektoru proizvodnje vina;
- investicije za elektrifikaciju polja.

Zahtevi za podsticaje predaju se u skladu s rokovima koji se propišu u Javnom pozivu koje objavljuje Uprava za agrarna plaćanja za svaku meru posebno. Pravo na podsticaj se ostvaruje ukoliko je podnosilac zahteva u potpunosti realizovao investicije za koje podnosi zahtev u periodu od 1. januara godine u kojoj se podnosi zahtev, a najkasnije do dana podnošenja Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje. Isplaćuju se u maksimalnom iznosu od 50% od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja, odnosno u maksimalnom iznosu od 65% od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja u području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi, osim za zasade vinove loze i izgradnju objekata i nabavku opreme u sektoru proizvodnje vina, kada iznose maksimalno 60% od vrednosti investicije i za elektrifikaciju polja maksimalno 90%.

1.1.1. Pravilnik o podsticajima programima za unapređenje konkurentnosti za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka i hmelja reguliše podsticaje za podizanje proizvodnih zasada i odnose se na:

- podršku podizanja novih proizvodnih zasada sa savremenom tehnologijom gajenja voćaka i hmelja, bez naslona i s naslonom;
- na pripremu zemljišta za podizanje proizvodnih zasada.

Podsticaji pokrivaju 50% – 65% od iznosa prihvatljivih troškova investicije i mogu biti za:

- nabavku sadnica voćaka i hmelja;
- nabavku naslona za proizvodne zasade;
- pripremu, obradu zemljišta, kopanje jamića za sadnju i sadnju;
- nabavku supstrata sa sertifikatom za proizvodne zasade borovnice / maline s postavljenim sadnicama borovnica / maline u saksijama / vrećama;
- analizu zemljišta s preporukom đubrenja zemljišta za sadnju, odnosno ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta.

Prihvatljivi troškovi odnose se na nabavku standardnih i standardnih SA sadnica ili sertifikovanih sadnica voćaka i hmelja.

Podsticaji za pripremu zemljišta obuhvataju podršku pripremi zemljišta za podizanje proizvodnih zasada, i to kroz naknadu prihvatljivih troškova za podiravanje, drljanje, tanjiranje, freziranje, rigolovanje zemljišta sa minimalnom dubinom obrade zemljišta od 0,6 m, odnosno sa minimalnom dubinom obrade zemljišta od 0,3 m za proizvodne zasade jagodastih vrsta voćaka, osim za proizvodni zasad borovnice i/ili maline sa postavljenim sadnicama borovnica i/ili malina u saksijama/vrećama sa supstratom, za klasičan zasad borovnice i/ili maline i/ili jagode na bankovima i postavljanje bankova kod borovnice i/ili maline i/ili jagode, kopanje jamića za sadnju, kao i za samu sadnju.

Podsticaji za analizu zemljišta obuhvataju podršku pripremi zemljišta za podizanje proizvodnih zasada, kroz naknadu prihvatljivih troškova hemijske analize sa preporukom đubrenja zemljišta za sadnju, odnosno ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta od strane akreditovanih subjekata za obavljanje poslova laboratorijskih analiza zemljišta, i odobravaju se kao naknada dela troškova za izvršenu analizu zemljišta u odgovarajućem procentualnom iznosu bez uračunatog poreza na dodatu vrednost u skladu sa posebnim propisom Vlade.

Pravo na podsticaje za podizanje proizvodnih zasada ima: fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, privredno društvo, zemljoradnička zadruga, naučnoistraživačka organizacija, škola, zadužbina, manastir i crkva, pod uslovom da podnosilac zahteva u Registru ima upisano manje od 2 ha jagodastih vrsta voćaka ili hmelja, odnosno manje od 5 ha jabučastih, koštičavih, jezgrastih i ostalih drvenastih vrsta voćaka.

Pravo na podsticaje ostvaruje se za jedan ili više podignutih proizvodnih zasada, a površina svakog proizvodnog zasada treba da bude u rasponu:

- od 0,1 ha do 2 ha za svaku vrstu jagodastih voćaka i hmelja, a za šumsku jagodu od 0,05 ha do 2 ha;
- od 0,2 ha do 5 ha za svaku vrstu jabučastih, koštičavih, jezgrastih i ostalih drvenastih voćaka.

Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja od 1. marta do 31. jula tekuće kalendarske godine, a za proizvodne zasade jagoda podignute u trećem kvartalu tekuće kalendarske godine do 30. septembra tekuće kalendarske godine. Korisnik podsticaja ostvaruje pravo na podsticaje u odgovarajućem procentualnom iznosu od vrednosti realizovane investicije, zavisno od mesta investicije, odnosno područja gde je zasad podignut, 50 odnosno 65%.

Maksimalni iznos podsticaja po korisniku podsticaja iznosi 3.000.000 dinara. Maksimalni iznosi podsticaja za podizanje proizvodnih zasada, u zavisnosti od vrste podsticaja, jesu:

- za nabavku sadnica voćaka i hmelja - 2.500.000 dinara;
- za nabavku naslona - 825.000 dinara;
- za pripremu zemljišta, odnosno za nabavku supstrata sa sertifikatom za proizvodne zasade borovnice i / ili maline sa postavljenim sadnicama borovnica i/ili malina u saksijama/vrećama, odnosno za supstrat za klasične zasade borovnica i / ili malina na bankovima - 375.000 dinara;
- za hemijsku analizu zemljišta, odnosno ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta - 100.000 dinara.

Ako se podsticaji za nabavku sadnica odnose na proizvodne zasade sa domaćim i odomaćenim sortama voćaka, podsticaji se uvećavaju za 100.000 dinara po hektaru podignutog proizvodnog zasada.

1.1.2. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada vinove loze reguliše samo podsticaje za vinovu lozu:

- fizičko-hemijsku analizu zemljišta s preporukom đubrenja zemljišta za sadnju;
- izradu vinogradarskog projekta, prihvatljiv trošak za izradu vinogradarskog projekta ne može preći iznos od 60.000 dinara po hektaru;
- pripremu, obradu zemljišta, kopanje jamića za sadnju i sadnju, prihvatljiv trošak za izradu vinogradarskog projekta ne može preći iznos od 60.000 dinara po hektaru;
- nabavku sadnica vinove loze, prihvatljiv trošak za nabavku sadnica vinove loze ne može preći iznos od 130 dinara po sadnici;
- nabavku naslona za proizvodne zasade, odnosno radi nabavke kolja kod zasada vinove loze sa odomaćenim sortama koje se gaje s tradicionalnim uzgojnim oblicima, prihvatljivi troškovi za nabavku naslona, odnosno kolja, odobravaju se za nabavku od pravnih lica, odnosno preduzetnika upisanih u Registar privrednih subjekata i ne mogu preći iznos od 700.000 dinara po hektaru proizvodnog zasada.

Pravo na podsticaje ostvaruju lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalaze se u aktivnom statusu, i to:

- (1) fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- (2) preduzetnik;
- (3) pravno lice, i to:
  - privredno društvo,
  - zemljoradnička zadruga,
  - zadužbina,
  - srednja škola,
  - naučnoistraživačka organizacija,
  - manastir i crkva.

Lice ostvaruje pravo na podsticaje, ako je upisano u Vinogradarski registar i ako je površina proizvodnog zasada koji je predmet zahteva minimum 0,3 hektara. Može se dobiti maksimalno 60% vrednosti prihvatljivih troškova investicije, a najviši ukupni iznos u jednoj kalendarskoj godini je 80.000.000 dinara po korisniku. Maksimalni iznosi podsticaja po vrsti pojedine mere jesu:

- za analizu zemljišta – 200.000 dinara;
- za izradu vinogradarskog projekta – 1.000.000 dinara;
- za pripremu zemljišta – 20.000.000 dinara;
- za nabavku sadnica – 30.000.000 dinara;
- za nabavku naslona, odnosno kolja – 30.000.000 dinara.

Ako se podsticaji odnose na proizvodne zasade sa srpskim domaćim i odomaćenim sortama vinove loze, podsticaji se uvećavaju za 100.000 dinara po hektaru proizvodnog zasada vinove loze. Ako se podsticaji odnose na proizvodne zasade vinove loze koji su u potpunosti podignuti na nadmorskim visinama iznad 200 m, odnosno na južnim ekspozicijama, odnosno na nagibu terena iznad 10 ili na terasiranim površinama, podsticaji se uvećavaju u iznosu od po 100.000 dinara po hektaru podignutog proizvodnog zasada vinove loze. Zahtev je moguće podneti Upravi za agrarna plaćanja nakon raspisivanja javnog poziva.

1.1.3. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske poljoprivredne proizvodnje reguliše podsticaje za nabavku kvalitetnih priplodnih grla goveda, ovaca, koza i svinja određenih starosti i sorti, kao i pčelinjih matica. Pravo na podsticaje ostvaruju lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalaze se u aktivnom statusu, i to:

- 1) fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 2) preduzetnik;
- 3) privredno društvo;
- 4) zemljoradnička zadruga koja ima najmanje pet članova zadruga koji su upisani u Registar kao nosioci ili članovi pet različitih komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava u aktivnom statusu;
- 5) srednja škola;
- 6) naučnoistraživačka organizacija u oblasti poljoprivrede;
- 7) manastiri.

Potrebno je da lice koje konkuriše u Registru ima prijavljen odgovarajući stočni fond i da je investiciju za nabavku kvalitetnog priplodnog grla, odnosno kvalitetne priplodne pčelinje matice, a koja je predmet zahteva, realizovalo u periodu od 16. oktobra prethodne kalendarske godine, a najkasnije do dana podnošenja Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje. Pored toga, potrebno je da je iznos pojedinačnog računa za nabavku kvalitetnog priplodnog grla goveda, ovaca, koza ili svinja veći od 100.000 dinara i da je iznos računa za svaku pojedinačnu investiciju za nabavku kvalitetnog priplodnog grla goveda, ovaca, koza ili svinja veći od 50.000 dinara. Iznos pojedinačnog računa za nabavku kvalitetnih priplodnih pčelinjih matica mora biti veći od 20.000 dinara.

Odgovarajući stočni fond predstavlja najmanje tri, a najviše 100 krava mlečnih, odnosno kombinovanih rasa. Podsticaje može ostvariti za:

- investicije za nabavku junica i bikova tovnih rasa ako na poljoprivrednom gazdinstvu ima najmanje pet, a najviše 100 grla krava tovnih rasa;
- investicije za nabavku kvalitetnih priplodnih grla ovaca i koza ima najmanje deset, a najviše 400 grla ovaca i koza;
- investicije za nabavku kvalitetnih priplodnih grla svinja ako na poljoprivrednom gazdinstvu ima najmanje deset, a najviše 1.000 grla svinja;
- investicije za nabavku kvalitetnih priplodnih pčelinjih matica iz ima najmanje pet, a najviše 500 košnica pčela.

Maksimalni iznosi podsticaja po kvalitetnom priplodnom grlu jesu:

- za nabavku junice mlečne i kombinovane – 140.000 dinara;
- za nabavku junice i bika toвне rase 125.000 dinara;
- za nabavku dviske – ovce i koze – 20.000 dinara;
- za nabavku dviska – 30.000 dinara;
- za nabavku nazimice – 18.000 dinara;
- za nabavku suprasne nazimice i nerasta 24.000 dinara;
- za nabavku pčelinje matice – 600 dinara.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se po zahtevu koji se podnosi Upravi za agrarna plaćanja za svaku kalendarsku godinu, u periodu od 16. marta do 15. oktobra tekuće godine. Može da se ostvari 50%—65% iznosa prihvatljivih troškova investicije, ali najviši ukupni iznos podsticaja koji podnosilac može da ostvari po zahtevu za jednu kalendarsku godinu iznosi 3.000.000 dinara za nabavku ovaca, koza, svinja i pčelinjih matica, a 5.000.000 dinara za goveda.

1.1.4. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne proizvodnje reguliše podsticaje koje mogu ostvariti privredna društva i zemljoradničke zadruge ako spadaju u mikro, mala ili srednje pravno lice, preduzetnik, fizičko lice (nosilac registrovanog poljoprivrednog gazdinstva), srednja škola ili crkva. Potrebno je da je investicija realizovana u periodu od 16. oktobra prethodne kalendarske godine, a najkasnije do dana podnošenja Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje, kao i da je vrednost prihvatljive investicije koja je predmet zahteva veća od 100.000 dinara. Pored toga, potrebno je da je iznos svakog pojedinačnog računa veći od 50.000 dinara. Podsticaji obuhvataju podršku programima:

- za izgradnju i opremanje objekata za čuvanje i skladištenje voća i povrća;
- za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne stočarske proizvodnje.

Dodatni uslovi koja lica treba da ispune u pogledu površina pod proizvodnjom u stočnom fondu su da:

- 1) u Registru ima upisano poljoprivredno zemljište pod proizvodnjom voća i povrća i to površine: do 2 ha jagodastog voća, odnosno do 5 ha drugog voća, odnosno do 0,5 ha povrća u zaštićenom prostoru, odnosno do 3 ha povrća na otvorenom prostoru;
- 2) na poljoprivrednom gazdinstvu ima najviše 19 mlečnih krava i / ili ako ima ukupni kapacitet objekta: do najviše 19 goveda i / ili do najviše 149 ovaca i koza i / ili do najviše 29 krmača i / ili 99 tovnih svinja i / ili od 1000 do 3.999 brojlera po turnusu i / ili do najviše 100 tovnih ćurki po turnusu i / ili najmanje 500 kg ribe i / ili do najviše 4.999 kokošaka nosilja.

Može se ostvariti 50%—65% iznosa prihvatljivih troškova investicije, a najviši ukupni iznos podsticaja po podnosiocu zahteva i po pojedinoj vrsti podsticaja jeste:

- 1) 8.000.000 dinara za izgradnju i opremanje objekata za čuvanje i skladištenje voća i povrća;
- 2) 3.500.000 dinara za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne stočarske proizvodnje.

Zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje podnosi se Upravi za agrarna plaćanja u periodu od 15. juna do 15. oktobra tekuće godine.

1.1.5. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za elektrifikaciju polja reguliše podsticaje za prihvatljive troškove investicije za elektrifikaciju polja, koji obuhvataju: nabavku kablova i ostale prateće opreme, pripremu terena i priključka na elektromrežu. Pravo na podsticaje ostvaruju lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalaze se u aktivnom statusu, i to:

- fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva,
- preduzetnik,
- mikro i malo privredno društvo i zemljoradnička zadruga – koja ima najmanje pet članova zadruge koji su upisani u Registar kao nosioci ili članovi pet različitih komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava u aktivnom statusu.

Prilikom podnošenja Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaj korisnici, između ostale dokumentacije, dostavljaju predračun za predmet investicije, ne stariji od 30 dana od dana podnošenja zahteva i potvrdu od javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“ da je katastarska parcela koja je predmet investicije obuhvaćena projektom izgradnje elektromreže srednjeg ili visokog napona i da je na njoj moguć priključak na elektromrežu.

Nakon sprovedenog administrativnog postupka, direktor Uprave za agrarna plaćanja rešenjem utvrđuje pravo na korišćenje podsticaja i iznos podsticaja i nalaže isplatu podsticaja na namenski račun korisnika podsticaja. Podnosiocu se određuje rok u kojem je dužan da u potpunosti realizuje prihvatljivu investiciju iz predračuna i podnese Upravi propisanu dokumentaciju kojom se dokazuje realizacija investicije.

Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 90% vrednosti prihvatljive investicije, a najviši ukupni iznos podsticaja koji korisnik podsticaja može da ostvari u 2021. godini je 800.000 dinara. Ministarstvo je raspisalo javni poziv na koji se podnosi zahtev u periodu od 1. februara do 1. septembra 2021. godine.

1.2. Investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva obuhvata podsticaje za:

- kontrolne markice za poljoprivredno-prehrambene proizvode i evidencione markice za vino;
- izgradnja objekata i nabavka opreme u sektoru proizvodnje vina;
- dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku unapređenja kvaliteta vina i rakije.

1.2.1. Pravilnik o podsticajima programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku unapređenja kvaliteta vina i rakije reguliše pravo na podsticaje koje ima proizvođač rakije bez geografske oznake porekla i proizvođač rakije sa geografskom oznakom porekla pod određenim uslovima. Podsticaji se isplaćuju u maksimalnom iznosu od 50% do 65% od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja u području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Podsticaji se ostvaruju kroz nadoknadu troškova za laboratorijske analize vina odnosno rakije, izvršene od strane ovlašćene laboratorije za kvalitet vina, odnosno ovlašćene laboratorije za kvalitet rakije. Podsticaji udruženju proizvođača vina / rakije radi podrške programu uspostavljanja oznake geografskog porekla vina ostvaruju se kroz nadoknadu troškova:

- laboratorijske analize parametara kvaliteta vina / rakije i senzornog ocenjivanja vina / rakije, a koji se vrše radi uspostavljanja oznake geografskog porekla;
- hemijske i fizičke analize zemljišta;
- izrade elaborata, odnosno studije koje se odnose na uspostavljanje oznake geografskog porekla.
- Podsticaji udruženju proizvođača vina / rakije sa geografskim poreklom ostvaruju se kroz nadoknadu troškova:
- profesionalnog angažovanja lica koje obavlja poslove interne kontrole proizvodnje i kvaliteta vina / rakije u proizvodnji vina / rakije sa geografskim poreklom;
- promocije oznake geografskog porekla vina / rakije.

Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja i to u periodu od 1. aprila do 30. septembra tekuće kalendarske godine.

1.2.2. Pravilnik o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda u sektoru proizvodnje vina reguliše podsticaje u sektoru proizvodnje vina. Predmet podsticaja su investicije u sektoru proizvodnje vina koji se odnose na izgradnju objekata vinarije, opšti trošak i / ili kupovinu nove opreme, uređaja i mašina, u funkciji proizvodnje vina. Troškovi koji se odnose na građenje i / ili dogradnju objekta vinarije smatraju se prihvatljivim do iznosa od 60.000 dinara/m² predmetnog objekta, a troškovi koji se odnose na rekonstrukciju, adaptaciju i sanaciju postojećeg objekta smatraju se prihvatljivim do iznosa od 35.000 dinara/m² predmetnog objekta. Troškovi koji se odnose na izgradnju objekta vinarije prihvatljivi su do ukupno 1.000 m² bruto građevinske površine objekata, a troškovi izgradnje degustacione sale prihvatljivi su do 30% ukupne površine ovih objekata.

Pravo na podsticaje može se ostvariti za prihvatljive investicije i troškove koji su u potpunosti realizovani u periodu od 1. septembra prethodne godine u odnosu na godinu u kojoj se podnosi Zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje, kao i za one koji budu realizovani pod uslovima, na način i u roku određenim rešenjem kojim se korisniku podsticaja odobrava realizacija prihvatljivih investicija i troškova, a za opšte troškove pravo na podsticaje može se ostvariti ako su realizovani i u periodu od 1. januara 2018. godine, pa do isteka roka određenog rešenjem kojim se korisniku podsticaja odobrava realizacija prihvatljivih investicija i troškova.

Pravo na podsticaje ostvaruju lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalaze se u aktivnom statusu, i to:

- preduzetnik;
- mikro i malo privredno društvo;
- zemljoradnička zadruga koja ima najmanje pet članova zadruge koji su upisani u Registar kao nosioci ili članovi pet različitih komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava u aktivnom statusu.

Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 60% od vrednosti prihvatljive investicije, umanjene za iznos sredstava na ime poreza na dodatu vrednost. Maksimalni iznosi podsticaja po pojedinoj vrsti podsticaja jesu:

- 1) za investicije u izgradnju objekata vinarije – 30.000.000 dinara;
- 2) za nabavku nove opreme, uređaja i mašina u funkciji proizvodnje vina – 10.000.000 dinara;
- 3) za opšte troškove – 1.000.000 dinara.

Najviši ukupni iznos podsticaja koji korisnik podsticaja može da ostvari u jednoj kalendarskoj godini je 41.000.000 dinara. Uprava raspisuje javni poziv za podnošenje Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje za svaku kalendarsku godinu.

1.3. Podsticaje za upravljanje rizicima (premije osiguranja useva, plodova, rasadnika, mladih višegodišnjih zasada pre stupanja na rod i životinja) reguliše Pravilnik uslovima, načinu i obrascu Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje za premiju osiguranja useva, plodova, višegodišnjih zasada, rasadnika i životinja. Na podsticaje ima pravo pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac registrovanog komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ako je kod društva za osiguranje osigurao od rizika koji su propisani opštim i posebnim uslovima osiguravajućih društava. Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu 40%–45% vrednosti plaćene premije, umanjene za iznos sredstava na ime poreza na premiju neživotnog osiguranja. Maksimalni iznos od čak 70% plaćene premije osiguranja isplaćuje se na području: Moravičkog, Zlatiborskog, Kolubarskog, Podunavskog i Šumadijskog upravnog okruga. Maksimalni iznosi podsticaja jesu za osiguranje:

- ratarskih kultura – 100.000 dinara;
- povrtarskih kultura – 500.000 dinara;
- voćarskih kultura, vinove loze i hmelja – 1.000.000 dinara;
- rasadnika i / ili mladih višegodišnjih zasada pre stupanja na rod – 500.000 dinara;
- životinja – 2.000.0000 dinara.

Ukupno za sve vrste gore navedenih podsticaja može da ostvari maksimalno 2.500.000 dinara. Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja i to u periodu od 1. jula do 15. novembra tekuće kalendarske godine.

2. Podsticaji za podršku programima koji se odnose na očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa obuhvataju podsticaje za:

- 1) organsku biljnu i stočnu proizvodnju;
- 2) očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa;

Organska biljna proizvodnja 550% više podsticaja, stočna 40% više podsticaja u odnosu na neorgansku
1) premija za mleko u iznosu od 9,8 din po litru mleka;
2) osnovne podsticaje za biljnu proizvodnju u iznosu od 22.000 din po hektaru;
3) podsticaje za kvalitetne priplodne mlečne krave u iznosu od 35.000 din po grlu;

4) podsticaji za kvalitetne priplodne tovnne krave i bikove u iznosu od 56.000 din po grlu;
5) podsticaje za kvalitetne priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve u iznosu od 9.800 din po grlu;
6) podsticaje za kvalitetne priplodne krmače i nerastove u iznosu od 21.000 din po grlu;
7) podsticaje za roditeljske kokoške teškog tipa u iznosu od 84 din po grlu;
8) podsticaje za roditeljske kokoške lakog tipa u iznosu od 140 din po grlu;
9) podsticaje za roditeljske ćurke u iznosu od 420 din po grlu;
10) podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe šarana u iznosu od 700 din po grlu;
11) podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe pastrmke u iznosu od 420 din po grlu;
12) podsticaje za tov junadi u iznosu od 21.000 din po grlu u tovu;
13) podsticaje za tov jagnjadi u iznosu od 2.800 din po grlu u tovu;
14) podsticaje za tov jaradi u iznosu od 2.800 din po grlu u tovu;
15) podsticaje za tov svinja u iznosu od 1.400 din po grlu u tovu;
16) podsticaje za krave dojilje u iznosu od 56.000 din po grlu;
17) podsticaje za košnice pčela u iznosu od 1.120 din po košnici;
18) podsticaje za proizvodnju konzumne ribe u iznosu od 14 din po kilogramu proizvedene ribe;
19) podsticaje za krave za uzgoj teladi za tov u iznosu od 28.000 din po grlu;

2.1. Organska proizvodnja regulisana je Pravilnikom o korišćenju podsticaja za organsku biljnu proizvodnju i Pravilnikom o korišćenju podsticaja za organsku stočarsku proizvodnju.

Pravo na podsticaje za poljoprivrednu proizvodnju ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva. Podsticaji za organsku biljnu proizvodnju utvrđuju se u odgovarajućem iznosu koji se uvećava 400% od iznosa za podsticaje koji se isplaćuju za osnovne podsticaje za konvencionalnu biljnu proizvodnju. Maksimalni iznos koji korisnik podsticaja može da ostvari je 520.000 dinara i isplaćuju se u maksimalnom iznosu od 400% od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja. Zahtev za organsku biljnu proizvodnju podnosi se jedanput godišnje Upravi za trezor od 3. maja do 30. juna tekuće godine.

Podsticaji za organsku stočarsku proizvodnju obuhvataju plaćanja u iznosima uvećanim za 40% u odnosu na neorgansku proizvodnju. Ukupno za sve vrste podsticaja za organsko stočarstvo korisnik podsticaja može da ostvari maksimalno 55.000.000 dinara. Pravo na podsticaje ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog koji ispunjava i uslov da je sa ovlašćenom kontrolnom organizacijom zaključilo ugovor o vršenju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji. Zahtevi za ostvarivanje prava na podsticaje podnose se Upravi u sledećim terminima:

- za premiju za mleko podnosi se za prvi i drugi kvartal (1. januar – 30. jun kalendarske godine i od 1. jula do 15. jula tekuće godine, za treći kvartal (1. jul – 30. septembar kalendarske godine i od 1. oktobra do 15. oktobra tekuće godine i za četvrti kvartal (1. oktobar – 31. decembar kalendarske godine i od 1. januara do 15. januara naredne kalendarske godine);
- za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi u organskoj stočarskoj proizvodnji podnosi se za svaku godinu od 16. marta do 15. oktobra tekuće kalendarske godine, ako su grla predata klanici u periodu od 1. oktobra prethodne kalendarske godine do 30. septembra tekuće godine;

- za krave dojilje, starosti preko 24 meseca, koje pripadaju tovnim grlima čiste rase ili njihovim melezima, i to: hereford, šarole, limuzin, aberdin angus, šorthorn, belgijsko plavo, kijanina, romanjola, markiđana, blond akviten i salers, kao i krave dojilje simentalne rase koje pripadaju stadu namenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa od 16. marta do 15. oktobra tekuće kalendarske godine, za grla koja su dostigla starost od 24 meseca u periodu od 1. oktobra prethodne kalendarske godine do 30. septembra tekuće godine;
- za ostvarivanje prava na podsticaje u organskoj stočarskoj proizvodnji po košnici pčela podnosi se Upravi za svaku kalendarsku godinu, jedanput godišnje od 16. marta do 15. oktobra tekuće kalendarske godine;
- za ostvarivanje prava na podsticaje za proizvodnju konzumne ribe u organskoj stočarskoj proizvodnji podnosi se od 16. marta do 15. oktobra tekuće kalendarske godine, za konzumnu ribu predatu u periodu od 1. oktobra prethodne kalendarske godine do 30. septembra tekuće godine;
- za krave za uzgoj teladi za tov u organskoj stočarskoj proizvodnji podnosi se od 16. marta do 15. oktobra tekuće kalendarske godine, za krave oteljene u periodu od 1. oktobra prethodne kalendarske godine do 30. septembra tekuće godine;
- za kvalitetna priplodna grla podnosi se od 16. marta do 15. oktobra tekuće kalendarske godine, i od 1. do 31. januara naredne godine – za grla uključena u proizvodnju do 31. decembra prethodne kalendarske godine.

2.2. Očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa

2.2.1. U skladu s Pravilnikom o podsticajima za **očuvanje biljnih genetičkih resursa** pravo na subvenciju imaju fizičko lice, preduzetnik i pravno lice. Podrška programu obezbeđuje se davanjem podsticaja za:

- čuvanje prinova nacionalne ex situ kolekcije u semenu, i to: u komorama i održavanje baze podataka;
- kontrolu klijavosti i umnožavanje, regeneraciju i primarnu karakterizaciju prinova nacionalne ex situ kolekcije u semenu.

Subvencijom se obezbeđuje davanje podsticaja za:

- popis, odnosno inventar biljnih genetičkih resursa;
- kolekcionisanje biljnih genetičkih resursa;
- kontrolu klijavosti i umnožavanje, regeneraciju i primarnu karakterizaciju prinova kolekcija u semenu biljnih genetičkih resursa;
- održavanje kolekcija voćaka, vinove loze i hmelja;
- čuvanje in situ i prenošenje iz in situ u ex situ status višegodišnjih biljnih vrsta;
- karakterizaciju i evaluaciju prinova biljnih genetičkih resursa.

Pravo na podsticaje ostvaruje se za 100% troškova i aktivnosti iz Pravilnika za koje se podnese zahtev za tekuću godinu, kao i ako je trošak, odnosno aktivnost nastao, odnosno izvršen u periodu od 1. oktobra prethodne godine do dana podnošenja zahteva, a najkasnije do 31. oktobra tekuće godine. Maksimalna vrednost podsticaja je 2.000.000 dinara. Zahtev se podnosi Upravi u periodu od 1. oktobra do 31. oktobra tekuće godine.

2.2.2. U skladu s Pravilnikom o podsticajima za **očuvanje životinjskih genetičkih resursa** podsticaji za očuvanje životinjskih genetičkih resursa isplaćuju se po jedinici mere, i to:

- 1) podolsko goveče i buša (bikovi, krave i sva grla preko dve godine starosti) u iznosu od 30.000 dinara po grlu;
- 2) podolsko goveče i buša (sva grla od šest meseci do dve godine starosti) u iznosu od 18.000 dinara po grlu;
- 3) podolsko goveče i buša (telad ispod šest meseci starosti) u iznosu od 12.000 dinara po grlu;
- 4) domaći bivo (bikovi bivoli, bivolice i sva grla preko dve godine starosti) u iznosu od 30.000 dinara po grlu;
- 5) domaći bivo (sva grla od šest meseci do dve godine starosti) u iznosu od 18.000 dinara po grlu;
- 6) domaći bivo (telad ispod šest meseci starosti) u iznosu od 12.000 dinara po grlu;
- 7) domaći – brdski konj i nonius (sva grla starija od šest meseci) u iznosu od 30.000 dinara po grlu;

- 8) balkanski magarac (sva grla starija od šest meseci) u iznosu od 10.000 dinara po grlu;
- 9) mangulica (crni, beli i crveni soj), moravka i resavka (priplodne krmače) u iznosu od 12.000 dinara po grlu;
- 10) mangulica (crni, beli i crveni soj), moravka i resavka (priplodni nerastovi) u iznosu od 6.000 dinara po grlu;
- 11) mangulica, moravka i resavka (priplodne nazimice – sva grla starija od sedam meseci) u iznosu od 4.000 dinara po grlu;
- 12) ovce rase / soja pramenka (pirovska, krivovirska, bardoka, lipska, vlaško vitoroga i karakačanska) i čokanska cigaja (sva grla starija od dvanaest meseci) u iznosu od 4.500 dinara po grlu;
- 13) balkanska koza (sva grla starija od dvanaest meseci) u iznosu od 4.500 dinara po grlu;
- 14) živina – somborska kaporka, banatski gološijan i svrljiška kokoš (kokice i petlovi) u iznosu od 400 dinara po grlu.

Maksimalni iznos podsticaja po korisniku je 3.000.000 dinara. Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja po raspisivanju javnog poziva.

3. Podsticaji za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima obuhvataju:

- 3.1. razvoj tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- 3.2. podršku pružanju saveta i informacija poljoprivrednim proizvođačima, udruženjima, zadrugama i drugim pravnim licima u poljoprivredi;
- 3.3. investicije u ruralnu infrastrukturu.

3.1. Unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima regulisano je Pravilnikom o podsticajima za unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima. Korisnik podsticaja može biti fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, privredno društvo i zemljoradnička zadruga. Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 50% do 65% vrednosti realizovane prihvatljive investicije, umanjene za iznos sredstava na ime poreza na dodatu vrednost. Prihvatljive investicije u sektoru ruralnog turizma su: ulaganje u izgradnju, dogradnju, adaptaciju, investiciono i tekuće održavanje, u cilju privođenja nameni, kao i nabavke opreme, a radi pružanja ugostiteljskih usluga u autentičnim ugostiteljskim objektima u domaćoj radinosti ili seoskom turističkom domaćinstvu, u smislu propisa kojim se uređuje turizam, odnosno ugostiteljstvo. Za ove namene maksimalan iznos podsticaja po korisniku iznosi 3.000.000 dinara.

Prihvatljive investicije u sektoru starih i umetničkih zanata, odnosno domaće radinosti su: ulaganja u nabavku opreme i alata za obavljanje poslova koji se smatraju starim i umetničkim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti, u skladu s propisima kojima se uređuju određivanja poslova koji se smatraju starim i umetničkim zanatima, odnosno poslovima domaće radinosti, načinu sertifikovanja istih i vođenju posebne evidencije izdatih sertifikata. Za ove namene maksimalan iznos podsticaja po korisniku iznosi 500.000 dinara.

3.2. Sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti u smislu dodavanja vrednosti kroz preradu, kao i uvođenja i sertifikacije sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla reguliše Pravilnik o podsticajima za sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti kroz sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla. Pravo na podsticaje imaju fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, pravno lice i pravno lice registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja. Podsticaji mogu da se koriste, ako se uvodi i sertifikuje sistem upravljanja bezbednošću hrane prema: *ISO 22000*, *FSSC 22000*, *BRC*, *IFS*, *GOST-R* standardu; dobra poljoprivredna praksa prema *GLOBAL G.A.P.* standardu; sistem kvaliteta hrane prema *HALAL* i *KOSHER* standardu; proizvodi dobijeni metodama organske proizvodnje, proizvodi sa oznakom geografskog porekla, proizvodi sa oznakom srpski kvalitet. Pravo na podsticaje može da se ostvari u procentualnom iznosu od 50% – 65% ako se podnese zahtev Upravi za agrarna plaćanja u periodu od 1. marta do 31. oktobra tekuće kalendarske godine. Najviši ukupni iznos podsticaja po podnosiocu zahteva je 1.000.000 dinara.

3.3. U skladu sa Pravilnikom o podsticajima za investicije za unapređenje i razvoj ruralne javne infrastrukture, podsticaji se dodeljuju za izgradnju i opremanje objekata za snabdevanje vodom i za putnu infrastrukturu. Pravo na podsticaje ostvaruje jedinica lokalne samouprave, a Uprava za agrarna plaćanja raspisuje javni poziv. Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 100 % vrednosti prihvatljive investicije, sa tim da maksimalni iznos podsticaja koji korisnik podsticaja može da ostvari za jednu kalendarsku godinu jeste 20.000.000 dinara.

4. Podsticaji za unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja obuhvataju podršku za:

- razvoj tehničko-tehnoških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- podršku pružanju saveta i informacija poljoprivrednim proizvođačima, udruženjima, zadrugama i drugim pravnim licima u poljoprivredi.

Pravilnik o podsticajima za unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja kroz razvoj tehničko-tehnoških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju reguliše podsticaje koji obuhvataju:

4.1. Podsticaje za sprovođenje tehničko-tehnoških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju, što obuhvata podršku projektima koji se odnose na unapređenje stručnog znanja u oblasti: ratarstva i povrtarstva; voćarstva i vinogradarstva; stočarstva; organske proizvodnje; upotrebe obnovljivih izvora energije u poljoprivredi; šumarstva; agroekonomije; ruralnog razvoja; hrane za budućnost, u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije. Pravo na podsticaje ima pravno lice upisano u Registar naučnoistraživačkih organizacija, istraživačko-razvojni centar, inovacioni centar, akreditovani fakultet, preduzetnik i pravno lice koji ispunjavaju uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi, kao i pravno lice ovlašćeno za obuku i usavršavanje poljoprivrednih savetodavaca i poljoprivrednih proizvođača. Podsticaji se raspodeljuju konkursom koji za svaku kalendarsku godinu raspisuje ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede.

4.2. Podsticaje koji se odnose na razvoj prognozno-izveštajnih poslova u oblasti zaštite bilja obuhvataju podršku za sprovođenje projekata koji se odnose na razvoj prognozno-izveštajnih poslova u oblasti zaštite bilja kroz angažovanje do dva poljoprivredna inženjera za obavljanje prognozno-izveštajnih poslova u oblasti zaštite bilja, na osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima najduže do 31. decembra tekuće godine, s tim da sredstva mogu da se koriste za pokriće troškova: angažovanja poljoprivrednih inženjera za obavljanje prognozno-izveštajnih poslova u oblasti zaštite bilja i troškova nastalih sprovođenjem projekta, koji se odnose na putne troškove i troškove prevoza. Pravo na podsticaje ima preduzetnik i pravno lice koji ispunjavaju uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi, kao i pravno lice ovlašćeno za obuku i usavršavanje poljoprivrednih savetodavaca i poljoprivrednih proizvođača. Lice ostvaruje pravo na podsticaje ako obavlja prognozno-izveštajne poslove. Pravo na ostvarivanje podsticaja ostvaruje se na osnovu zahteva koji se podnosi Upravi od 1. do 10. februara tekuće kalendarske godine.

4.3. Podsticaje koji se odnose na razvoj primenjenog projekta za unapređenje kvaliteta mleka u oblasti stočarstva koji obuhvataju podršku za sprovođenje primenjenog projekta kroz uzimanje uzorka sirovog mleka, radi ispitivanja i utvrđivanja njegovog kvaliteta. Pravo na podsticaje ima preduzetnik i pravno lice koji ispunjavaju uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi, kao i pravno lice ovlašćeno za obuku i usavršavanje poljoprivrednih savetodavaca i poljoprivrednih proizvođača. Pravo na ostvarivanje podsticaja ostvaruje se na osnovu zahteva koji se podnosi Upravi od 3. do 10. januara tekuće kalendarske godine.

Korisnik podsticaja ostvaruje pravo na podsticaje u iznosu 100% od vrednosti, s tim da podsticaje za sprovođenje tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju ostvaruje pravo na korišćenje sredstava u iznosu do 20.000.000 dinara po korisniku podsticaja. Za podsticaje koji se odnose na razvoj prognozno-izveštajnih poslova u oblasti zaštite bilja obuhvataju podršku za sprovođenje projekata ostvaruje se pravo na korišćenje sredstava:

- u iznosu od 40.000 dinara mesečno po jednom angažovanom inženjeru, na koji se obračunavaju i plaćaju pripadajući porezi i doprinosi u skladu sa zakonom;
- za pokriće troškova nastalih realizacijom projekta u iznosu do 8.000 dinara po jednom angažovanom inženjeru mesečno.

Za podsticaje koji se odnose na razvoj primenjenog projekta za unapređenje kvaliteta mleka u oblasti stočarstva ostvaruje se pravo na korišćenje sredstava u iznosu do 5.235 dinara za svako registrovano poljoprivredno gazdinstvo koje ostvaruje premiju za mleko.

Kreditna podrška

Subvencionisani krediti Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine su namenjeni poljoprivrednicima u saradnji s poslovnim bankama koje odobravaju kredite. Kreditna podrška je vrsta podsticaja kojom se poljoprivrednim gazdinstvima omogućava olakšani pristup kreditima za:

- razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku životinja i premiju osiguranja životinja propisanu ovim pravilnikom;
- razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva;
- investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu;
- nabavku hrane za životinje;
- razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku kvalitetnih priplodnih junica i kvalitetnih priplodnih krava starosti do pet godina i premiju osiguranja ovih životinja;
- investiciona ulaganja u određene vrste mehanizacije i opreme koja se koristi u biljnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Prema Pravilniku o uslovima i načinu ostvarivanja prava na kreditnu podršku („Službeni glasnik RS”, br. 48/17, 88/17, 84/18, 23/19 i 27/20), rok za podnošenje zahteva banci je do 1. novembra tekuće godine, a pravo na kreditnu podršku ostvaruju: fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, pravno lice, i to:

- zemljoradnička zadruga s najmanje pet članova zadruge koji su upisani u Registar kao nosioci ili članovi pet različitih registrovanih poljoprivrednih gazdinstava;
- ako je razvrstano u mikro ili malo pravno lice.

Pravo na kreditnu podršku ostvaruje se i pod sledećim posebnim uslovima:

- 1) da je rok otplate kredita najviše tri godine za kredite odobrene za razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku: teladi i junadi za tov telesne mase do 300 kg, kvalitetnih priplodnih grla u ovčarstvu i kozarstvu, jagnjadi za tov telesne mase do 20 kg, jaradi za tov telesne mase do 15 kg, kvalitetnih priplodnih grla u svinjarstvu, prasadi za tov telesne mase do 25 kg, kvalitetnih roditeljskih jata živine (kokoške, ćurke, guske, patke, biserke), jednodnevnih pilića za tov, rojeva pčela standardno formiranih na pet ramova i pčelinje matice sa košnicama ili bez košnica i riblje mlađi za tov; kao i za kredite odobrene za razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva; investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu; nabavku hrane za životinje;
- 2) da je rok otplate kredita najviše od tri do pet godina za kredite odobrene za razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku kvalitetnih priplodnih junica i kvalitetnih priplodnih krava starosti do pet godina, kao i za kredite odobrene za investiciona ulaganja u određene vrste mehanizacije i opreme koja se koristi u biljnoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- 3) da se kredit odobrava i isplaćuje u dinarima;
- 4) da za kredite odobrene za razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku životinja i premiju osiguranja životinja, razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva, investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu i nabavku hrane za životinje kamatna stopa na godišnjem nivou nije veća od referentne kamatne stope Narodne banke Srbije, uvećane za 3,5%, osim za kredite s rokom otplate do jedne godine, kod kojih kamatna stopa na godišnjem nivou nije veća od referentne kamatne stope Narodne banke Srbije uvećane za četiri procentna poena
- 5) da za kredite odobrene za investiciona ulaganja u određene vrste mehanizacije i opreme koja se koristi u biljnoj poljoprivrednoj proizvodnji kamatna stopa na godišnjem nivou nije veća od referentne kamatne stope Narodne banke Srbije uvećane za 4%.

Fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva i preduzetnik može da ostvari pravo na kreditnu podršku pod uslovom da je ukupan iznos kredita do 6.000.000 dinara. Pravno lice može da ostvari pravo na kreditnu podršku pod uslovom da je ukupan iznos kredita do 18.000.000 dinara.

Dodatno, Uredbom o finansijskoj podršci poljoprivrednim gazdinstvima kroz olakšan pristup korišćenju kredita u otežanim ekonomskim uslovima pandemije zarazne bolesti COVID-19, izazvane virusom SARS-CoV-2 omogućava olakšani pristup korišćenju kredita, i to za:

- 1) razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku životinja i premiju osiguranja životinja;
- 2) razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva;
- 3) investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu;
- 4) nabavku hrane za životinje;
- 5) investiciona ulaganja u određene vrste mehanizacije i opreme koja se koristi u biljnoj poljoprivrednoj proizvodnji;
- 6) likvidnost.

Olakšani pristup korišćenju kredita ostvaruje se kroz subvencionisanje dela kamate na kredit, i to tako da se kamatna stopa koja je jednaka referentnoj kamatnoj stopi NBS uvećava za pet procentnih poena i umanjuje za jedan procentni poen. Za investiciona ulaganja ostvaruje se kroz subvencionisanje dela kamate na kredit, i to tako da se kamatna stopa koja je jednaka referentnoj kamatnoj stopi NBS uvećava za 4,5 procentna poena i umanjuje za tri procentna poena. Izuzetno, za investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu sa rokom otplate do tri godine, za fizičko lice – nosioca komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva s prebivalištem koje je na području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi, odnosno koje je navršilo najviše 40 godina života u tekućoj godini, odnosno koje je ženskog pola, ostvaruje se kroz subvencionisanje dela kamate na kredit, i to tako da se kamatna stopa koja je jednaka referentnoj kamatnoj stopi NBS uvećava za pet procentnih poena i umanjuje za jedan procentni poen.

Sredstva za ove namene predviđena budžetom predstavljaju 1.450.000.000 dinara. Pravo na kreditnu podršku pod uslovima utvrđenim ovom uredbom ostvaruju:

- fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- preduzetnik;
- mikro ili malo pravno lice ili zemljoradnička zadruga s najmanje pet članova zadruge koji su upisani u Registar kao nosioci ili članovi pet različitih registrovanih poljoprivrednih gazdinstava.

Posebni uslovi za ostvarivanje prava na kreditnu podršku:

1 – rok otplate kredita najviše tri godine za kredite odobrene za razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku: teladi i junadi za tov telesne mase do 300 kg, kvalitetnih priplodnih grla u ovčarstvu i kozarstvu, jagnjadi za tov telesne mase do 20 kg, jaradi za tov telesne mase do 15 kg, kvalitetnih priplodnih grla u svinjarstvu, prasadi za tov telesne mase do 25 kg, kvalitetnih roditeljskih jata živine (kokoške, ćurke, guske, patke, biserke), jednodnevnih pilića za tov, rojeva pčela standardno formiranih na pet ramova i pčelinje matice sa košnicama ili bez košnica i riblje mlađi za tov; kao i za kredite odobrene za razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva, nabavku hrane za životinje i likvidnost.

2 – rok otplate kredita najviše od tri do pet godina za kredite odobrene za razvoj stočarstva, koji obuhvata nabavku kvalitetnih priplodnih junica i kvalitetnih priplodnih krava starosti do pet godina, kao i za kredite odobrene za investiciona ulaganja u određene vrste mehanizacije i opreme koja se koristi u biljnoj poljoprivrednoj proizvodnji;

3 – da se kredit odobrava i isplaćuje u dinarima;

4 – da za kredite odobrene za razvoj stočarstva, koji obuhvata nabavku životinja i premiju osiguranja životinja, za razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva, nabavku hrane za životinje i likvidnost kamatna stopa na godišnjem nivou nije veća od referentne kamatne stope NBS uvećane za pet procentnih poena.

5 – da za kredite odobrene za investiciona ulaganja kamatna stopa na godišnjem nivou nije veća od referentne kamatne stope NBS uvećane za 4,5 procentna poena;

6 – da je za kredite odobrene za razvoj stočarstva, koji obuhvata nabavku životinja i premiju osiguranja životinja, za razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva, nabavku hrane za životinje i likvidnost fiksna kamatna stopa na neotplaćeni deo kredita 1% na godišnjem nivou u periodu otplate kredita;

7 – da je za kredite odobrene za investiciona ulaganja fiksna kamatna stopa na neotplaćeni deo kredita 3% na godišnjem nivou u periodu otplate kredita, osim za fizičko lice – nosioca komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje je upisano u Registar s prebivalištem koje je na području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi, odnosno koje je navršilo najviše 40 godina života u tekućoj godini, odnosno koje je ženskog pola, za koje je fiksna kamatna stopa na neotplaćeni deo kredita 1% na godišnjem nivou u periodu otplate kredita s rokom otplate do tri godine;

8 – naknada za obradu zahteva za odobrenje kredita ne prelazi 1,5 procenat;

9 – da se krediti čiji je rok otplate do tri godine vraćaju u mesečnim, tromesečnim, šestomesečnim i godišnjim anuitetima, a za kredite čiji je rok otplate od tri do pet godina da se vraćaju u šestomesečnim anuitetima;

10 – da za kredit čiji je rok otplate od jedne do tri godine može da se odobri odloženi rok vraćanja glavnice do jedne godine koji se uključuje u rok otplate kredita, kao i da za kredit za nabavku kvalitetnih priplodnih junica i kvalitetnih priplodnih krava starosti do pet godina može da se odobri odloženi rok vraćanja glavnice do dve godine, koji se uključuje u rok otplate kredita;

11 – da može da se odobri prevremena otplata kredita, bez prava na naknadu troškova prevremene otplate kredita. Najviši iznos kredita: fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva i preduzetnik može da ostvari pravo na kreditnu podršku pod uslovom da je ukupan iznos kredita do 6.000.000 dinara, pravno lice do 18.000.000 dinara, a i jedni i drugi mogu da dobiju za likvidnost do 3.000.000 dinara.

Kreditna podrška za razvoj stočarstva ostvaruje se ako se odobreni iznos kredita koristi za nabavku:

- 1) kvalitetnih priplodnih junica;
- 2) kvalitetnih priplodnih krava starosti do pet godina;
- 3) teladi i junadi za tov telesne mase do 300 kg;
- 4) kvalitetnih priplodnih grla u ovčarstvu i kozarstvu;
- 5) jagnjadi za tov telesne mase do 20 kg;
- 6) jaradi za tov telesne mase do 15 kg;
- 7) kvalitetnih priplodnih grla u svinjarstvu;
- 8) prasadi za tov telesne mase do 25 kg;
- 9) kvalitetnih roditeljskih jata živine (kokoške, ćurke, guske, patke, biserke);
- 10) jednodnevnih pilića za tov;
- 11) rojeva pčela standardno formiranih na pet ramova i pčelinje matice sa košnicama ili bez košnica;
- 12) riblje mladi za tov.

Kreditna podrška za razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva ostvaruje se ako se odobreni iznos kredita koristi za nabavku:

- 1) semena i sadnog materijala za ratarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, povrtarstvo i cvećarstvo;
- 2) svih vrsta đubriva;
- 3) svih vrsta sredstava za zaštitu bilja.

Kreditna podrška za investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu ostvaruje se ako se odobreni iznos kredita koristi za nabavku nove:

- 1) mehanizacije i opreme za proizvodnju žitarica, industrijskog, lekovitog, aromatičnog i začinskog bilja, i to za:
  - traktore i traktorske kabine;
  - mehanizaciju za osnovnu i predsetvenu obradu zemljišta;
  - mehanizaciju za setvu ratarskih kultura;

- mehanizaciju za zaštitu ratarskih kultura od bolesti, štetočina i korova;
  - opremu za čuvanje, preradu, odnosno pakovanje uljanih kultura, gajenog lekovitog, začinskog i aromatičnog bilja, gajenih vrsta gljiva;
  - opremu za čuvanje, preradu, odnosno pakovanje šumskih plodova i lekovitog bilja sakupljenog iz prirode;
  - traktorske prikolice;
  - kombajne i adaptere za kombajne;
  - berače za kukuruz;
- 2) mehanizacije i opreme za proizvodnju voća, povrća, ukrasnog bilja, odnosno cveća, i to:
- specijalizovanih traktora za voćarsku i vinogradarsku proizvodnju;
  - mehanizacije za setvu i sadnju povrtarskog bilja i cveća;
  - mehanizacije i opreme za zaštitu voća, povrća i cveća od bolesti, štetočina, korova, grada i hladnoće;
  - opreme i materijala za gajenje voća, povrća i cveća u zaštićenom prostoru pokrivenog plastičnim materijalima;
  - mehanizacije za berbu voća, povrća i oblikovanog ukrasnog bilja;
  - opreme za pranje, kalibriranje, klasiranje, poliranje i pakovanje voća, povrća i cveća, kao i boks paleta za skladištenje voća i povrća u hladnjačama i rashladnih uređaja za hladnjače;
  - mehanizacije za uklanjanje ostataka nakon rezidbe voća;
  - opreme za pakovanje sadnog materijala ukrasnog bilja (semena, lukovica, sadnica);
  - mulčera;
  - heksagona s priključcima (mulčer s priključcima);
  - mašina za zelenu berbu;
  - ulagača za đubrivo;
  - mehaničkih sredstava za zaštitu bilja;
- 3) opreme za sušare za žitarice, uljarice, povrće, voće i lekovito bilje;
- 4) mehanizacije i opreme za navodnjavanje;
- 5) mehanizacije i opreme za stočarsku proizvodnju, i to:
- mehanizacije za pripremu kabaste stočne hrane;
  - opreme za mužu, hlađenje i čuvanje mleka;
  - opreme za sisteme za automatsko napajanje i ishranu životinja;
  - mehanizacije i opreme za manipulaciju stajnjakom i osokom;
  - opreme za ventilaciju objekata za gajenje životinja;
  - opreme za gajenje i termoregulaciju svinjarskih i živinarskih farmi;
  - specijalizovane opreme za živinarske farme za proizvodnju konzumnih i priplodnih jaja;
  - opreme za pčelarstvo;
  - prikolice atestirane za prevoz košnica pčela;
  - atestiranog teretnog vozila za prevoz ugrađenih košnica pčela;
- 6) opreme za silose (čelije silosa, horizontalni i vertikalni transporter, prečišćivači);
- 7) opreme za kontrolu žitarica i uljarica prilikom prometa;
- 8) opreme, odnosno mernih kontrolnih instrumenata na liniji klanja;
- 9) opreme – solarni paneli za opremanje poljoprivrednih gazdinstava.

Pravno lice i preduzetnik ostvaruju pravo na kredit za nabavku nove opreme za proizvodnju rakije ako su upisani u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića, a pravo na kredit za nabavku nove opreme za proizvodnju vina, ako su upisani u Vinarski registar. Izuzetno, lice ostvaruje pravo na kreditnu podršku namenjenu za investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu za nabavku polovnog atestiranog teretnog vozila za prevoz ugrađenih košnica pčela ako je njegova pojedinačna vrednost do 600.000 dinara.

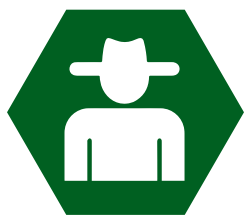
Kreditna podrška za investiciona ulaganja u određene vrste mehanizacije i opreme koja se koristi u biljnoj poljoprivrednoj proizvodnji ostvaruje se ako se odobreni iznos kredita koristi za nabavku nove mehanizacije i opreme, i to:

- 1) traktora i traktorske kabine;
- 2) traktorske prikolice;
- 3) kombajna i adaptera za kombajne;
- 4) specijalizovanog traktora za voćarsku i vinogradarsku proizvodnju;
- 5) berača kukuruza;
- 6) mehanizacije za osnovnu i predsetvenu obradu zemljišta;
- 7) mehanizacije za setvu ratarskih kultura;
- 8) mehanizacije za zaštitu ratarskih kultura od bolesti, štetočina i korova;
- 9) mehanizacije za setvu i sadnju povrtarskog bilja i cveća;
- 10) mehanizacije i opreme za zaštitu voća, povrća i cveća od bolesti, štetočina, korova, grada i hladnoće;
- 11) mehanizacije za berbu voća, povrća i oblikovanog ukrasnog bilja.

Kreditna podrška za nabavku hrane za životinje ostvaruje se ako se odobreni iznos kredita koristi za nabavku hrane za životinje koja ispunjava uslove u pogledu kvaliteta, u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje kvalitet hrane za životinje, i to za:

- 1) hraniva (izuzev zrnastih hraniva);
- 2) premikse;
- 3) smeše.

Zahtev za odobrenje kreditne podrške ostvaruje se podnošenjem pismenog zahteva banci do 1. novembra tekuće godine, koja je s ministarstvom nadležnim za poslove poljoprivrede zaključila ugovor: *NLB banka, Vojvođanska banka, Komercijalna banka, AIK banka, Procredit banka, Halk banka, Sber banka, Intesa banka i Crediagricol banka.*

Posebni podsticaji

Zakonom su predviđeni sledeći posebni podsticaji:

- podsticaje za marketing-informacione sisteme u poljoprivredi;
- podsticaje za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima;
- podsticaje za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu;
- podsticaje za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- podsticaje za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju.

Podsticaji za marketing-informacione sisteme u poljoprivredi su plaćanja za prikupljanje, obradu, analizu i diseminaciju podataka o kretanjima cena odabranih poljoprivrednih proizvoda. Podsticaji za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima su plaćanja za prikupljanje, obradu, analizu i diseminaciju definisanih računovodstvenih i ekonomskih podataka sa odabranih poljoprivrednih gazdinstava. Pravo na korišćenje ovih podsticaja imaju preduzetnik i pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi, kao i naučnoistraživačka organizacija i akreditovan fakultet. Međutim, Uredbom nisu opredeljena sredstva za ove vrste podsticaja.

Od posebnih podsticaja Uredbom za 2021. godinu predviđene su tri vrste posebnih podsticaja:

1. podsticaje za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu;
2. podsticaje za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
3. podsticaje za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju.

1 – Podsticaji za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu regulisani su Uredbom o utvrđivanju dugoročnog programa mera za sprovođenje odgajivačkog programa u Republici Srbiji za period 2020–2024. godine. U skladu sa Uredbom utvrđuje se program mera za sprovođenje odgajivačkog programa i tabelarno su navedene mere za velike i sitne preživare, svinjarstvo, kopitare, živinarstvo, pčelarstvo i akvakulturu. Republika Srbija raspolaže sa 5,3 miliona hektara poljoprivrednih površina, od čega 3,4 miliona hektara čini korišćeno poljoprivredno zemljište. U strukturi korišćenog poljoprivrednog zemljišta, najveće učešće čine oranice i bašte sa 73,1% i livade i pašnjaci sa 20,7%. U cilju racionalnog korišćenja navedenih površina neophodno je veće učešće stočarstva, veća koncentracija broja stoke po odgajivaču, povećanje produktivnosti po grlu itd. Stoga se na osnovu dugoročnog programa donose godišnji programi mera za sprovođenje odgajivačkog programa.

2 – Podsticaji za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju su plaćanja koja se odobravaju za organizovanje, odnosno učešće na: naučno-stručnim skupovima, seminarima, radionicama, predavanjima, privrednim manifestacijama, sajmovima i izložbama iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja i regulisani su Pravilnikom o korišćenju podsticaja za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Pravo na podsticaje ostvaruje fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, pravno lice, pravno lice registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja, jedinica lokalne samouprave, obrazovna ustanova, naučnoistraživačka ustanova. Podsticaji obuhvataju:

- 1) podsticaj za organizaciju naučno-stručnih skupova, seminara, radionica, tribina i predavanja u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, na teritoriji Republike Srbije – makimalno do 300.000 dinara; namenjeni su za nadoknadu troškova zakupa prostorije sa osnovnom tehničkom opremom za organizaciju: naučno-stručnih skupova, seminara, radionica, tribina i predavanja, angažovanja predavača sa odgovarajućim referencama vezanim za temu o kojoj drži

- predavanje, izrade i štampanja promotivnog i edukativnog materijala na temu koja je bila predmet naučno-stručnog skupa, seminara, radionice, tribine ili predavanja, oglašavanja u štampanim i elektronskim medijima;
- 2) podsticaj za organizaciju privrednih manifestacija, sajmova i izložbi u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, na teritoriji Republike Srbije – maksimalno do 400.000 dinara;
  - 3) podsticaj za učešće, odnosno izlaganje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na privrednim manifestacijama, sajmovima i izložbama u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja u inostranstvu – maksimalno do 500.000 dinara;
  - 4) podsticaj za učešće, odnosno izlaganje sopstvenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na privrednim manifestacijama, sajmovima i izložbama u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja na teritoriji Republike Srbije – maksimalno do 50.000 dinara;

Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 100% od vrednosti realizovanih troškova, a zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja za svaku kalendarsku godinu od 1. aprila do 31. oktobra tekuće godine.

3 – Podsticaji za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju su plaćanja za podizanje matičnih zasada voćaka, vinove loze i drugih biljnih vrsta, proizvodnju sadnog materijala, kao i za nabavku opreme, tehničkih sredstava, biljnog materijala, održanje kolekcija i drugo, u cilju proizvodnje i sertifikacije sadnog materijala i klonske selekcije sorti voćaka, vinove loze i drugih biljnih sorti. Pravilnik o podsticajima za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju voćaka, vinove loze i hmelja propisuje podsticaje za:

- podizanje matičnih zasada u iznosu do 3.000.000 dinara po korisniku;
- proizvedene sadnice voćaka, vinove loze i hmelja u iznosu do 700.000 dinara po korisniku;
- sertifikaciju i klonsku selekciju i to u iznosu do 10.000.000 dinara po korisniku.

Pravo na podsticaje za podizanje matičnih zasada ostvaruje lice koje je podiglo matični zasad sa najmanje 200 sadnica predosnovne i osnovne kategorije, odnosno najmanje 2.000 podloga predosnovne i osnovne kategorije, bez obzira na taksonomsku pripadnost. Ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima za sadnice predosnovne i osnovne kategorije, odnosno matični zasad:

1 – sorti namenjenih proizvodnji kalem grančica, odnosno plemki, reznica, kao i matični zasad namenjen proizvodnji semena i to:

- jabučaste vrste voćaka do 1.200 dinara po sadnici;
- koštičave vrste voćaka do 1.200 dinara po sadnici;
- jezgraste vrste voćaka do 1.300 dinara po sadnici;
- vinove loze do 500 dinara po sadnici;
- hmelja do 200 dinara po sadnici.

2 – vegetativnih podloga do 140 dinara po sadnici.

3 – za dobijanje semena do 1.000 dinara po sadnici.

4 – jagodastih vrsta voćaka, ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- maline do 50 dinara po sadnici;
- jagode do 40 dinara po sadnici;
- kupine do 100 dinara po sadnici;
- borovnice do 400 dinara po sadnici;
- ribizle i ogrozda do 150 dinara po sadnici.

Podsticaji se ostvaruju na osnovu zahteva koji se za svaku kalendarsku godinu podnosi Upravi za agrarna plaćanja od 1. do 15. oktobra kalendarske godine.

Podsticaji za proizvedene sadnice isplaćuju se na osnovu broja proizvedenih sadnica i to:

a) za sadnice predosnovne i osnovne kategorije ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- jabučaste vrste voćaka – 50 dinara po sadnici;
- koštičave vrste voćaka, kao i badema – 50 dinara po sadnici;
- oraha – 100 dinara po sadnici;
- jagodaste vrste voćaka (osim jagode) – 20 dinara po sadnici;
- borovnice – 100 dinara po sadnici;
- jagode – 10 dinara po živiću;
- vinove loze – 50 dinara po sadnici;
- hmelja – 50 dinara po sadnici;

b) za sadnice sertifikovane kategorije ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- jabučaste vrste voćaka – 10 dinara po sadnici;
- koštičave vrste voćaka, kao i badema – 10 dinara po sadnici;
- jagodaste vrsta voćaka (osim borovnice i jagode) – 5 dinara po sadnici;
- borovnice – 50 dinara po sadnici;
- jagode – 5 dinara po živiću;
- vinove loze – 5 dinara po sadnici;
- hmelja – 5 dinara po sadnici;

c) za sadnice standardne / standardne SA kategorije ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- jabučaste vrsta voćaka – 3 dinara po sadnici;
- koštičave vrste voćaka, kao i badema – 3 dinara po sadnici;
- jezgrastih vrsta voćaka (osim oraha) – 5 dinara po sadnici;
- kalemljenog oraha i kalemljene leske – 80 dinara po sadnici;
- jagodastih vrsta voćaka (osim borovnice i jagode) – 3 dinara po sadnici;
- borovnice – 10 dinara po sadnici;
- jagode – 3 dinara po živiću;
- vinove loze – 3 dinara po sadnici;
- hmelja – 3 dinara po sadnici.

Podsticaji se ostvaruju na osnovu Zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje koji se podnosi za svaku kalendarsku godinu Upravi, u periodu od 1. septembra do 15. oktobra kalendarske godine.

Podsticaji za sertifikaciju i klonsku selekciju ostvaruje pravno lice i preduzetnik koji je upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava u aktivnom statusu i da je upisan u Registar proizvođača sadnog materijala voćaka, vinove loze i hmelja. Podsticajima se ostvaruje naknada za: pokriće troškova nabavke opreme, tehničkih sredstava i biljnog materijala; aktivnosti na održanju kolekcija; aktivnosti na sprovođenju projekta sertifikacije i klonske selekcije; čuvanje, umnožavanje i testiranje sadnog materijala i drugo u cilju sertifikacije sadnog materijala i jedne ili više faza fitosanitarne i genetske klonske selekcije voćaka, vinove loze i hmelja. Podsticaji se isplaćuju se iz dva dela i to 50% po potpisivanju ugovora s Ministarstvom i 50% po oceni izveštaja o realizaciji i to u iznosu do 10.000.000 dinara po korisniku. Podsticaji se raspodeljuju prema konkursu koji za svaku kalendarsku godinu raspisuje Uprava.

IPARD programi

Ministarstvo poljoprivrede objavilo je okvirni Plan javnih poziva koji se odnose na sprovođenje mera iz IPARD programa za 2021. godinu.

Naziv mere	Status	Rok od	Rok do	Iznos sredstava (u dinarima)
Mera 1 – Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava (Izgradnja i opremanje objekata, uključujući i nabavku opreme i druge mehanizacije, izuzev traktora)	najava	1. 4. 2021.	30. 6. 2021.	6.613.200.117
Mera 3 – Investicije u fizičku imovinu u vezi s preradom i marketingom poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva (izgradnja i opremanje)	najava	4. 5. 2021.	15. 7. 2021.	2.351.604.000
Mera 7 – Diverzifikacija poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja	najava	1. 6. 2021.	30. 8. 2021.	1.763.703.000
Mera 9 – Tehnička pomoć	najava	1. 1. 2021.	31. 12. 2021.	148.407.967

Izvor: [Uprava za agrarna plaćanja](#).

IPARD je finansijski instrument EU za pretpristupnu pomoć ruralnom razvoju u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), a IPARD podsticaji su podsticaji ruralnom razvoju koji se dodeljuju poljoprivrednim gazdinstvima i drugim licima u skladu sa IPARD programom. Postupak za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje sastoji se iz postupka za:

- 1 - odobravanje projekta i
- 2 - odobravanje isplate.

Postupak za odobravanje projekta pokreće se po zahtevu lica za odobravanje projekta koji se podnosi Upravi, a posle realizacije odobrenog projekta podnosi se Upravi zahtev za odobravanje isplate koji pokreće korisnik podsticaja. Postupak je značajno različit od postupka za subvencije iz nacionalnog budžeta, prevashodno zbog broja terenskih kontrola koje se obavezno sprovode. Kada završi investiciju u predviđenom roku, korisnik podnosi zahtev za odobravanje plaćanja. U Rešenju o isplati IPARD podsticaja su navedena sva prava i obaveze koje korisnik mora da ispoštuje u narednih pet godina od momenta isplate.

Trenutno se IPARD II program sprovodi kroz sledeće mere:

Mera 1 – Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava: podrškom investicija u materijalna sredstva i tehnička poboljšanja (izgradnja objekata i nabavka poljoprivredne mehanizacije) povećava se produktivnost i konkurentnost poljoprivredne proizvodnje.

Mera 3 – Investicije u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva: kroz podršku investicija u modernizaciju prerađivačkih kapaciteta povećava ukupne performanse sektora i doprinosi dostizanju potrebnih EU standarda.

Mera 7 – Diversifikacija poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja: ima cilj povećanje stepena razvoja ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima, uz mogućnost stvaranja novih radnih mesta, što će direktno uvećati prihod gazdinstava.

Mera 9 – Tehnička pomoć: mera podržava tehničku pomoć i troškove u vezi sa sprovođenjem IPARD programa. Cilj ove mere jeste da pomogne u sprovođenju i nadzoru programa, kao i u njegovoj eventualnoj izmeni, tako što će pomoći Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede da osnuje sistem za praćenje i procenu, komunikaciju i promociju i rad Odbora za praćenje IPARD II programa.

U toku je priprema proceduralnog okvira za akreditacije sledećih mera:

Mera 4 – Mere u oblasti poljoprivrede, zaštite životne sredine, klime i organske proizvodnje: osnovni cilj mere je sticanje iskustva u sprovođenju i uvođenje metodologija i praksi EU u ovaj sektor.

Mera 5 – Priprema i implementacija Lokalnih razvojnih strategija (LEADER pristup): treba da doprinese razvoju civilnog društva i jačanju socijalnog dijaloga unutar ruralnih sredina. Podrška dobrom upravljanju, podsticanje zapošljavanja i razvoj ljudskog kapitala, uz sprovođenje mere kroz lokalna partnerstva, doprinosi održivom razvoju ruralnih područja.

MERA 1 Podsticaji za investicije u fizičku imovinu

Ova mera regulisana je Pravilnikom o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava. Pravo na IPARD podsticaje ostvaruje lice koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalazi se u aktivnom statusu i to:

- fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- preduzetnik;
- privredno društvo (mikro, malo i srednje);
- zemljoradnička zadruga;
- privredno društvo i zemljoradnička zadruga koje imaju manje od 250 zaposlenih, godišnji promet ne veći od 50.000.000 evra ili ako vrednost imovine lica ne prelazi 43.000.000 evra.

Može da se konkuriše za izgradnju, rekonstrukciju ili opremanje silosa, skladišta, drugih objekata na gazdinstvima, plastenika, staklenika, nabavku traktora snage motora do 100 kW, kao i za pomoć u investicijama u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu. Prihvatljive investicije i troškovi odnose se na kupovinu nove mehanizacije, opreme i traktora i opšte troškove (troškovi za pripremu projekata i tehničke dokumentacije). Korisnik može da ostvari ukupan iznos IPARD podsticaja u skladu sa ovim pravilnikom od 1.500.000 evra u periodu sprovođenja IPARD programa, a povraćaj koji se dobija u odnosu na prihvatljive troškove investicije iznosi:

- 60% od vrednosti investicije;
- 65% ako je reč o mladima poljoprivrednicima (ispod 40 godina);
- 70% ako se ulaže u područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi (planinski predeli);
- +10% za investicije u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama – skladištenje otpada sa farmi – stajnjak.

IPARD podsticaji mogu se dati u sledećim iznosima:

- u sektorima voća, povrća i sektoru ostalih useva od 5.000 do 700.000 evra;
- za sektore mleka i mesa od 5.000 do 1.000.000 evra.

Prihvatljivi troškovi i trošak izrade biznis-plana:

Vrednost prihvatljivih opštih troškova ne može preći iznos od 12% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije. Opšti trošak jeste izdatak za konsultantske usluge, studije izvodljivosti i ostale usluge za pripremu dokumentacije koji su dati u Prilogu 1 – Lista prihvatljivih investicija i troškova. Vrednost prihvatljivih opštih troškova ne može preći iznos od 12% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije, s tim da ako je iznos prihvatljivih troškova predmetne investicije:

- veći od 3.000.000 evra, opšti troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi su do 3% od tog iznosa;
- od 1.000.000 do 3.000.000 evra, opšti troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi su do 4% tog iznosa;
- manji od 1.000.000 evra, opšti troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi su do 5% tog iznosa.

Posebni uslovi po sektorima:

Sektor mesa

1 – Odobravanje projekta

Ostvaruje se pravo na odobravanje projekta u sektoru mesa ako podnosilac zahteva:

- u Registru ima prijavljen odgovarajući stočni fond;
- ima objekat kapaciteta do 1.000 goveda i / ili 1.000 ovaca i / ili 400 krmača, i / ili 10.000 tovnih svinja i / ili 50.000 brojlera po turnusu.

Lice koje ima objekat kapaciteta većeg od gorenavedenog, ostvaruje **pravo na odobravanje** projekta samo za:

- izgradnju skladišnih kapaciteta za stajnjak i / ili specifičnu opremu i mehanizaciju za manipulaciju i korišćenje stajnjaka;
- investicije u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu.

2 – Odobravanje isplate

Manja gazdinstva

Lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu s rešenjem o odobrenju projekta i ako ima ukupni kapacitet objekta na kraju investicije:

- od 20 do 1.000 goveda i / ili
- od 150 do 1.000 ovaca i / ili koza i / ili
- od 30 do 400 krmača, i / ili
- od 100 do 10.000 tovnih svinja i / ili
- od 4.000 do 50.000 brojlera po turnusu.

Investicije koje su prihvatljive za gorenavedena gazdinstva su:

1) investicije u izgradnju / rekonstrukciju i / ili opremu za:

- štale, objekte za upravljanje otpadom, tretman otpadnih voda, opremu za sprečavanje zagađenja vazduha;
- skladišne kapacitete za stajnjak, uključujući specifičnu opremu za objekte za manipulaciju i korišćenje stočne hrane i stajnjaka;
- transport stajnjaka.

2) nabavka traktora s najvećom snagom motora prema vrsti stočarske proizvodnje:

- do 60 kilovata (kW) – ako ima objekat kapaciteta od 4.000 do 20.000 brojlera po turnusu;
- do 70 kilovata (kW) – ako ima objekat kapaciteta od 20.000 do 40.000 brojlera po turnusu;
- do 80 kilovata (kW) – ako ima objekat kapaciteta od 20 do 40 grla goveda, odnosno od 30 do 1000 grla svinja, odnosno od 150 do 400 grla ovaca ili koza;
- do 100 kilovata (kW) – ako ima objekat kapaciteta od 40 do 1.000 grla goveda, odnosno od 1.000 do 10.000 grla svinja, odnosno od 400 do 1.000 grla ovaca ili koza, odnosno od 40.000 do 50.000 brojlera po turnusu.

3) proizvodnja energije iz obnovljivih izvora.

Veća gazdinstva

Ako ima kapacitet objekta više od 1.000 goveda ili više od 1.000 ovaca i koza ili više od 10.000 svinja, ili više od 50.000 brojlera po turnusu, ostvaruje se pravo na isplatu podsticaja za investicije u:

- izgradnju i / ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajnjak i / ili
- specifičnu opremu i mehanizaciju za manipulaciju i korišćenje stajnjaka, i
- investiranje u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu

pod uslovom da ima kapacitet objekta više od 20 goveda ili više od 150 ovaca / koza ili više od 30 krmača ili više od 100 tovnih svinja ili više od 4.000 brojlera po turnusu.

Sektor mleka

1) Odobravanje projekta

Manja gazdinstva

Ostvaruje se pravo na odobravanje projekta u sektoru mleka ako ima do 300 mlečnih krava i ako:

- je vlasnik životinje koja je predmet zahteva, koja je obeležena i registrovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo;
- u Registru ima prijavljen odgovarajući stočni fond (podatke o vrsti životinja i broju gazdinstva (HID) na kojem se drže ili uzgajaju);
- je vlasnik životinje koja je predmet zahteva ili je vlasnik životinje član njegovog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

Prihvatljive investicije su za:

1) investicije u izgradnju / rekonstrukciju i / ili opremu za:

- smeštaj muznih krava,
- čuvanje hrane za stoku,
- mužu, hlađenje i čuvanje mleka na farmi,
- upravljanje otpadom, tretman otpadnih voda, kao i opremu za sprečavanje zagađenja vazduha,
- proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za sopstvenu potrošnju.

2) nabavka traktora s najvećom snagom motora prema obimu stočarske proizvodnje:

- do 80 kilovata (kW) – ako ima od 20 do 50 grla mlečnih krava;
- do 100 kilovata (kW) – ako ima od 50 do 300 grla mlečnih krava.

3) proizvodnja energije iz obnovljivih izvora.

Veća gazdinstva

Lice koje ima više od 300 mlečnih krava ostvaruje pravo na odobravanje projekta samo za:

- investicije u izgradnji i / ili rekonstrukciji skladišnih kapaciteta za stajnjak i / ili specifičnu opremu i mehanizaciju za manipulaciju i korišćenje stajnjaka;
- investicije u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu.

2) Odobravanje isplate: lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu s rešenjem o odobrenju projekta i ako ima od 20 do 300 mlečnih krava.

Sektor voća

1) Odobravanje projekta

Ostvaruje se pravo na odobravanje projekta u sektoru voća ako u Registru ima upisano od 2 ha do 20 ha jagodastog voća i / ili od 5 ha do 100 ha drugog voća i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju tog voća.

Namena sredstava je za:

- investicije u sisteme za zaštitu voćnjaka;
- izgradnja staklenika i plastenika;
- ulaganje u sisteme za navodnjavanje, uključujući pumpe, cevi, ventile i prskalice;
- izgradnja objekta za skladištenje (uključujući ULO hladnjače) i opremu;
- kupovinu traktora s najvećom snagom motora prema obimu biljne proizvodnje:
  - (1) do 60 kilovata (kW) – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom voća od 2 ha do 10 ha,
  - (2) do 80 kilovata (kW) – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom voća od 10 ha do 50 ha,
  - (3) do 100 kilovata (kW) – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom voća od 50 ha do 100 ha;

2) Odobravanje isplate: lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu s rešenjem o odobrenju projekta i ako u Registru ima upisano od 2 ha do 20 ha jagodastog voća i / ili od 5 ha do 100 ha drugog voća i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju tog voća.

Sektor povrća

1) Odobravanje projekta

Ostvaruje se pravo na odobravanje projekta u sektoru povrća ako u Registru ima upisano od 0,5 ha do 5 ha povrća u zaštićenom prostoru i / ili od 3 ha do 100 ha povrća na otvorenom prostoru za:

- kupovinu traktora, mašine i oprema;
- izgradnju / proširenje / renoviranje / modernizaciju plastenika / staklenika, kao i nabavku opreme ili materijala za proizvodnju povrća, cveća i rasada;
- investicije u sisteme za navodnjavanje povrća, koristeći podzemne i površinske vode;
- izgradnju / rekonstrukcija / oprema za objekte za skladištenje povrća, uključujući ULO hladnjače;
- izgradnju sistema za navodnjavanje, uključujući pumpe, cevi, ventile i prskalice.

Za nabavku traktora sredstva se odobravaju za traktor s najvećom snagom motora prema obimu biljne proizvodnje:

- (1) do 40 kilovata (kW) – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 0,5 ha do 2 ha;
- (2) do 80 kilovata (kW) – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 2 ha do 10 ha;
- (3) do 90 kilovata (kW) – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 10 ha do 30 ha;
- (4) do 100 kilovata (kW) – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 30 ha do 100 ha;

2) Odobravanje isplate: lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu s rešenjem o odobrenju projekta i ako u Registru ima upisano od 0,5 ha do 5 ha povrća u zaštićenom prostoru i / ili od 3 ha do 50 ha povrća na otvorenom prostoru i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju tog povrća.

Sektor ostalih useva (žitarice, uljarice, šećerna repa)

1) Odobravanje projekta

Ostvaruje se pravo na odobravanje projekta u sektoru ostalih useva ako u Registru ima prijavljene kulture pod ostalim usevima i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju ostalih useva:

- za investicije u izgradnju i opremanje objekata za skladištenje ostalih useva – ako u Registru ima upisano 2 ha ili više hektara poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;
- nabavku traktora – ako u Registru ima upisano od 2 ha do 50 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;
- nabavku opreme, mašina i mehanizacije za poljoprivrednu proizvodnju osim kombajna i traktora – ako u Registru ima upisano od 50 ha do 100 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima.

Sredstva se odobravaju za nabavku traktora s najvećom snagom motora prema obimu biljne proizvodnje:

- do 80 kilovata – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom ostalih useva od 2 ha do 20 ha;
- do 100 kilovata – ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom ostalih useva od 20 ha do 50 ha.

2) Odobravanje isplate

Lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu sa rešenjem o odobrenju projekta i ako:

- za izgradnju i opremanje objekata za skladištenje ostalih useva u Registru ima upisano 2 ha ili više hektara poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;
- za nabavku traktora u Registru ima upisano od 2 ha do 50 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;
- za nabavku opreme, mašina i mehanizacije za poljoprivrednu proizvodnju osim kombajna i traktora u Registru ima upisano od 50 ha do 100 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima.

Lice koje ispunjava opšte i posebne uslove, pravo na odobravanje projekata ostvaruje ako dokaže svoju ekonomsku održivost i održivost projekta na kraju investicionog perioda kroz poslovni plan.

Sektor jaja

Poljoprivredna gazdinstva sa ukupnim kapacitetom objekta od minimum 5.000 i maksimum 200.000 kokošaka nosilja u eksploataciji, mogu da investiraju u izgradnju / rekonstrukciju i opremanje objekata za uzgoj kokošaka nosilja, proizvodnju i skladištenje jaja, kao i hrane za životinje, poljoprivrednu mehanizaciju (uključujući traktore do 100 kW) i opremu.

Na drugoj strani, poljoprivredna gazdinstva s kapacitetom objekta većim od 200.000 kokošaka nosilja, na početku investicije su prihvatljiva za investiranje u rekonstrukciju i / ili opremanje proizvodnih kapaciteta radi ispunjenja EU standarda u vezi sa dobrobiti životinja, izgradnju objekata za upravljanje otpadom, tretman otpadnih voda, sprečavanje zagađenja vazduha, skladištenje stajnjaka, kao i u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu.

Ispunjenost minimalnih nacionalnih uslova u oblasti dobrobiti životinja i zaštite životne sredine proverava se na celom gazdinstvu, osim u slučaju poljoprivrednih gazdinstva koja podnose zahtev u okviru sektora voća i povrća i imaju do 15 hektara upisanih površina pod navedenim kulturama.

Sektor grožđa

Poljoprivredna gazdinstva s minimum 2 ha i maksimum 100 ha vinograda na kraju investicije, upisanih u Vinogradarski registar, mogu uz IPARD podršku da podignu nove zasade vinove loze ili izvrše konverziju postojećih zasada, investiraju u sisteme protivgradne zaštite, ili u sisteme za navodnjavanje, nabave poljoprivrednu mehanizaciju, uključujući voćarsko-vinogradarske traktore (do 100 kW) ili uz IPARD podršku izgrade skladišne kapacitete, uključujući ULO hladnjače.

MERA 3 Podsticaji koji se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva

Podsticaji su regulisani Pravilnikom o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva. Pravo na IPARD podsticaje ostvaruje lice koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalazi se u aktivnom statusu i to:

- preduzetnik;
- mikro, malo i srednje privredno društvo;
- zemljoradnička zadruga.

Mali privredni subjekat je privredni subjekat koji ima manje od 50 zaposlenih i godišnji prihod i / ili ukupnu imovinu manju od 10.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti. Srednji privredni subjekat je privredni subjekat koji ima između 50 i 250 zaposlenih i godišnji promet manji od 50.000.000 evra i / ili ukupan godišnji bilans manji od 43.000.000 evra u dinarskoj protivvrednosti. Veliki privredni subjekat je privredni subjekat koji nije srednji ili mali privredni subjekat u skladu sa ovim pravilnikom.

Ako je predmet zahteva investicija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ostvaruje se pravo na odobranje projekta i ako:

- energiju iz obnovljivih izvora koristi za sopstvenu potrošnju na poljoprivrednom gazdinstvu;
- projektovana godišnja proizvodnja energije iz postrojenja koje je predmet zahteva ne prelazi vrednost od 120% godišnjeg proseka potrošnje ukupne toplotne i električne energije na gazdinstvu, računato za period od prethodne tri godine, osim ako ovim pravilnikom nije drugačije određeno;
- višak proizvedene električne energije iz postrojenja koje je predmet zahteva, a koji se predaje mreži na godišnjem nivou, nije veći od utvrđene ukupne prosečne godišnje potrošnje toplotne i električne energije na gazdinstvu.

Pravo na IPARD podsticaje se ostvaruje za investicije u preradu i marketing u sektorima mleka, mesa, voća i povrća, jaja i grožđa bez obzira na ukupnu vrednost investicije, u okviru sledećih granica:

- za sektor mleka u iznosu od 10.000 do 2.000.000 evra;
- za sektor mesa, voća, povrća, jaja i grožđa u iznosu od 10.000 do 1.000.000 evra.

Korisnik može da ostvari ukupan iznos IPARD podsticaja u skladu sa ovim pravilnikom od 2.000.000 evra u periodu sprovođenja IPARD programa. IPARD podsticaji utvrđuju se u iznosu od 50% od vrednosti prihvatljivih troškova investicije umanjenom za iznos poreza na dodatu vrednost. Za investicije u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama, IPARD podsticaji utvrđuju se u dodatnom iznosu od 10%.

Vrednost prihvatljivog opšteg troška ne može preći iznos od 12% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije. Vrednost prihvatljivog opšteg troška za izradu poslovnog plana za koje se odobravaju IPARD podsticaji ne može preći iznos od:

- 3% od vrednosti prihvatljivih troškova ako je vrednost prihvatljivih troškova veća od 3.000.000 evra;
- 4% od vrednosti prihvatljivih troškova ako je vrednost prihvatljivih troškova između 1.000.000 i 3.000.000 evra;
- 5% od vrednosti prihvatljivih troškova ako je vrednost prihvatljivih troškova manja od 1.000.000 evra.

Troškovi koji se odnose na izgradnju i / ili kupovinu novih mašina i opreme, uključujući kompjuterske programe, smatraju se prihvatljivim, do tržišne vrednosti imovine, u skladu s propisom kojim se propisuje metodologija za utvrđivanja referentnih cena investicija za obračun IPARD podsticaja i tri dostavljene ponude.

Posebni uslovi po sektorima:

Prerada mleka

Ostvaruje se pravo ako je podnosilac zahteva:

- upisano u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata u skladu sa propisima kojima se uređuje veterinarstvo;
- ima utvrđen dnevni kapacitet objekta za preradu mleka od 3.000 do 100.000 litara.

Prerada mesa

Ostvaruje se pravo ako podnosilac zahteva ispunjava veterinarsko-sanitarne uslove za preradu mesa s tim da ako je podnosilac zahteva klanica, pored navedenih uslova, treba da ima utvrđen minimalni kapacitet klanja za osam radnih sati: 10 goveda ili 50 svinja ili 50 ovaca ili 5.000 jedinki živine na dan.

Prerada voća i povrća

Ostvaruje se pravo ako je lice upisano u Centralni registar objekata, u skladu sa zakonom koji uređuje bezbednost hrane. Korisnici mogu biti samo mikro, mala i srednja preduzeća.

Sektor jaja

Ostvaruje se pravo ako je ako ima objekat za izradu proizvoda od jaja koji:

- ispunjava veterinarsko-sanitarne, odnosno opšte i posebne uslove za higijenu hrane životinjskog porekla;
- je upisan u Registar odobrenih objekata u skladu s propisima kojima se uređuje veterinarstvo.

Sektor grožđa

Lice ostvaruje pravo na podsticaje ako:

- u Registru ima upisano grožđe u skladu sa šifarnikom biljne proizvodnje koji je sastavni deo propisa kojim se uređuje registar poljoprivrednih gazdinstava;

- je proizvođač grožđa upisan u Vinogradarski registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje vino;
- je proizvođač vina upisan u Vinarski registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje vino;
- ima utvrđen maksimalno mogući kapacitet godišnje proizvodnje vina od 20.000 do 1.000.000 litara.

Troškovi koji se odnose na izgradnju i / ili kupovinu novih mašina i opreme, uključujući kompjuterske programe, smatraju se prihvatljivim, do tržišne vrednosti imovine. Pravo na IPARD podsticaje ostvaruje se isključivo za investicije koje su realizovane nakon donošenja Rešenja o odobravanju projekta.

Postupak za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje pokreće se podnošenjem Zahteva za odobravanje projekta na osnovu javnog poziva koji raspisuje Uprava. Podnosilac zahteva označava kao izabranu jednu od tri dostavljene ponude, a Uprava odobrava izabranu ponudu u vrednosti koja ne može biti veća od vrednosti iz ponude s najnižom cenom. Osnovica za obračun IPARD podsticaja utvrđuje se u ovoj vrednosti ako ona ne prelazi iznos referentne cene utvrđene u skladu s posebnim propisom kojim se propisuje metodologija utvrđivanja referentne cene.

MERA 7 – Diverzifikacija poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja

Donošenjem Pravilnika o IPARD podsticajima za diversifikaciju poljoprivrednih gazdinstava i razvoj poslovanja otvara se mogućnost za korišćenje MERE 7 IPARD podsticaja usmerene na stvaranje novih mogućnosti za zapošljavanje u ruralnim područjima, a samim tim i smanjenje zavisnosti od poljoprivrede i poboljšanje kvaliteta i dostupnosti osnovnih usluga i infrastrukture. Fokus je stavljen na ruralni turizam zbog postojanja duge tradicije i velikog potencijala i potrebe za daljim razvojem tog sektora. Pravo na IPARD podsticaje ostvaruje lice upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava kao komercijalno i nalazi se u aktivnom statusu, i to:

- fizičko lice – nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- preduzetnik;
- privredno društvo koje je razvrstano u mikro ili malo pravno lice

Pravo na odobravanje projekta ostvaruje lice ukoliko ispuni uslove iz javnog poziva od kojih su neki da:

- se investicija nalazi u ruralnom području;
- ukupan broj individualnih ležajeva u svim kategorisanim ugostiteljskim objektima za smeštaj koje ima na teritoriji Republike Srbije nije veći od 30;
- ima prebivalište, odnosno sedište na teritoriji Beogradskog regiona, regiona Vojvodine, regiona Šumadije i Zapadne Srbije, odnosno regiona Južne i Istočne Srbije;
- je objekat koji je predmet investicije u opremanje u njegovom vlasništvu, odnosno u slučaju preduzetnika i privrednog društva da nad tim objektom ima i pravo zakupa, odnosno korišćenja;
- nije preuzeo nijednu radnju vezanu za realizaciju investicije koja je predmet zahteva pre odobrenja.

IPARD podsticaji utvrđuju se u procentualnom iznosu do 65% vrednosti prihvatljivih troškova investicije, umanjenom za iznos poreza na dodatu vrednost, a korisnik može da ostvari pravo na IPARD podsticaje u iznosu od najmanje 20.000 evra, a najviše 300.000 evra po zahtevu, bez obzira na ukupnu vrednost investicije. Vrednost prihvatljivih opštih troškova ne može preći iznos od 12% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije. Troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi su do 5% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije, i to do 2.000 evra.

Korisnik može da ostvari ukupan iznos IPARD podsticaja u vrednosti do 400.000 evra, i to kroz najviše tri projekta, u periodu sprovođenja IPARD programa. Postupak za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje pokreće se podnošenjem Zahteva za odobravanje projekta na osnovu javnog poziva koji raspisuje Uprava za agrarna plaćanja.

Lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako:

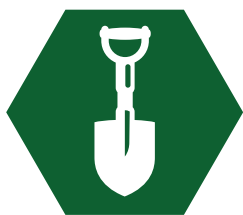
- ima kategorisan ugostiteljski objekat koji je predmet investicije, u skladu s propisima kojima se uređuju oblast turizma, odnosno ugostiteljstva;
- ukupan broj individualnih ležajeva u svim kategorisanim ugostiteljskim objektima koje ima na teritoriji Republike Srbije nije veći od 30;
- je realizovalo investiciju u skladu s rešenjem o odobrenju projekta, odnosno aktom o izmeni projekta;
- nema dospelih neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda;
- nema evidentiranih dospelih neizmirenih dugovanja prema ministarstvu nadležnom za poslove poljoprivrede, po osnovu ranije ostvarenih podsticaja, subvencija i kredita;
- je predmet investicije obeležen na način propisan ovim pravilnikom;
- predmet investicije nije finansiran iz drugih izvora javnog finansiranja, odnosno nije u postupku za ostvarivanje finansiranja iz drugih javnih izvora finansiranja;
- roba koja je predmet nabavke potiče iz zemlje koja je navedena u Listi prihvatljivih zemalja, osim kada je vrednost robe bez PDV-a ispod praga za korišćenje konkurentnog pregovaračkog postupka;
- računi kod poslovnih banaka nisu blokirani, kao i ako nisu bili u blokadi duže od 30 dana u periodu od 12 meseci pre podnošenja zahteva za isplatu, odnosno od dana osnivanja za novoosnovana privredna društva i preduzetnike;
- predmet investicije ispunjava uslove propisane zakonima kojima se uređuju oblast turizma, odnosno ugostiteljstva;
- ima najmanje jednog novozaposlenog, za korisnike koji su poslovnim planom predvideli otvaranje novih radnih mesta.

Projekat za konkurentnu poljoprivredu

Na osnovu Zakona o potvrđivanju sporazuma o zajmu (projekat za konkurentnu poljoprivredu) između Republike Srbije i Međunarodne banke za obnovu i razvoj donet je Pravilnik o dodeli bespovratnih sredstava u okviru projekta za konkurentnu poljoprivredu kojim se uređuju bliži uslovi za dodelu sredstava.

Direktni korisnici su fizička lica, nosioci komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava, zadruge, preduzetnici, mikro, mala i srednja preduzeća. Među ciljanim korisnicima fokus je na ranjivim grupama u poljoprivrednom sektoru Srbije: žene i mladi poljoprivredni proizvođači u ugroženim područjima (nerazvijene/siromašne opštine). Projekat konkurentne poljoprivrede u Srbiji pruža mogućnost da se dobiju bespovratna sredstva u iznosu od 50% od ukupne vrednosti investicije, 40 % kreditno finansiraju iz kredita sa poslovnim bankama uz svega 10% sopstvenog učešća, za realizaciju projekata kojim će unaprediti poljoprivrednu proizvodnju gazdinstava i učestvovati u razvoju konkurentnosti poljoprivrede u Republici Srbiji. Time se uvodi nov model finansiranja kako bi se osnažili mali i srednji poljoprivredni proizvođači i preduzeća, a unapredila poljoprivredna proizvodnja i konkurentnost. U 2021. godini opredeljeno je 20 miliona evra kroz ovaj projekat, a biće raspisana tri Javna poziva do kraja godine (april, jul, septembar). Za sprovođenje Prvog javnog poziva u 2021. godini, opredeljena su sredstva u iznosu od 700.000.000 dinara. Ukupna vrednost investicija u individualnom poslovnom planu iznosi od 20.000 do 50.000 evra, tj. minimalni iznos bespovratnih sredstava od 10.000 – 25.000 EUR. Prvi javni poziv je zatvoren, a uskoro se očekuje raspisivanje drugog javnog poziva. Banke uključene u realizaciju projekta su *AIK BANKA, Banka Intesa, Poštanska Štedionica, Credit Agricole Srbija, Erste Bank, HALKBANK, Komercijalna banka, Mirabank, NLB Banka, PROCREDIT BANK, Raiffeisen banka, UniCredit Bank Srbija* i *OTP banka Srbija*.

Programi izvođenja radova na zaštiti, uređenju i korišćenju poljoprivrednog zemljišta

Zakonom o poljoprivrednom zemljištu uređuje se planiranje, zaštita, uređenje i korišćenje poljoprivrednog zemljišta i druga pitanja od značaja za zaštitu, uređenje i korišćenje poljoprivrednog zemljišta kao dobra od opšteg interesa. Uređenje poljoprivrednog zemljišta melioracijama obuhvata, između ostalog, izgradnju i održavanje sistema za odvodnjavanje i navodnjavanje. Izgradnja sistema za odvodnjavanje se, po pravilu, vrši u postupku komasacije. Sistemi za navodnjavanje se, po pravilu, grade na obradivom poljoprivrednom zemljištu viših klasa pogodnosti za navodnjavanje.

Na osnovu navedenog zakona svake godine donosi se Uredba o utvrđivanju programa izvođenja radova na zaštiti, uređenju i korišćenju poljoprivrednog zemljišta. Uredbom za 2021. godinu je propisano da korisnik sredstava za radove može da bude:

- jedinica lokalne samouprave;
- fizičko lice;
- naučnoistraživačka organizacija;
- ustanova;
- privredno društvo i preduzetnik;
- zemljoradnička zadruga.

Fizičko lice može da ostvari pravo na sredstva za:

- nabavku nove opreme za navodnjavanje, i to za opremu nabavljenu u 2021. godini, ako je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava kao nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u aktivnom statusu i ako je upisalo u Registar parcele na kojima se postavlja oprema za navodnjavanje;
- iskop/bušenje bunara u funkciji navodnjavanja, ako je upisano u Registar kao nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u aktivnom statusu i vlasnik je parcele na kojoj treba da se vrši iskop/bušenje bunara u funkciji navodnjavanja i ako je upisalo u Registar tu parcelu;
- korišćenje obradivog poljoprivrednog zemljišta u skladu sa namenom, odnosno za primenu agrotehničkih i drugih mera održavanja poljoprivrednog zemljišta pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju i korišćenja u skladu sa namenom, a koje se ne koristi za poljoprivrednu proizvodnju i na kojem nisu preduzete agrotehničke i druge mere održavanja poljoprivrednog zemljišta pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju usled čega je ono zakorovljeno i/ili obraslo višegodišnjim rastinjem (u daljem tekstu: korišćenje napuštenog poljoprivrednog zemljišta u skladu sa namenom), ako je upisano u Registar kao nosilac ili kao član komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u aktivnom statusu i vlasnik je ili suvlasnik parcela zakorovljenog i/ili obraslog višegodišnjim rastinjem obradivog poljoprivrednog zemljišta na kojem treba da se vrši korišćenje napuštenog poljoprivrednog zemljišta u skladu sa namenom ili ga u 2021. godini daje u zakup ili na korišćenje na osnovu ugovora na vreme ne kraće od godinu dana zbog korišćenja napuštenog poljoprivrednog zemljišta u skladu sa namenom drugom fizičkom licu koje je upisano u Registar kao nosilac ili kao član komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u aktivnom statusu.

Fizičko lice može da ostvari pravo na sredstva ako za:

- iskop/bušenje bunara u funkciji navodnjavanja podnese jednu prijavu koja se odnosi na jedan bunar;
- korišćenje napuštenog poljoprivrednog zemljišta u skladu sa namenom, podnese jednu prijavu koja se odnosi na površinu poljoprivrednog zemljišta od jednog do deset hektara koja je u njegovom vlasništvu.

Naučnoistraživačka organizacija: fakultet i institut koji je akreditovana od strane odbora za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija ministarstva nadležnog za poslove nauke za oblast biotehničkih nauka - poljoprivreda i koju je osnovala Republika Srbija može da ostvari pravo na sredstva za nabavku nove opreme za navodnjavanje, i to za opremu nabavljenu u 2021. godini, ako je upisana u Registar u aktivnom statusu i ako je upisala u Registar parcele na kojima se postavlja oprema za navodnjavanje.

Ustanova: srednja stručna škola u području rada poljoprivrede i visoka škola strukovnih studija iz oblasti poljoprivrede koje je osnovala Republika Srbija može da ostvari pravo na sredstva za nabavku nove opreme za navodnjavanje, i to za opremu nabavljenu u 2021. godini, ako je upisana u Registar u aktivnom statusu i ako je upisala u Registar parcele na kojima se postavlja oprema za navodnjavanje.

Privredno društvo: mikro, malo i srednje pravno i preduzetnik i zemljoradnička zadruga može da ostvari pravo na sredstva za nabavku nove opreme za navodnjavanje, i to za opremu nabavljenu u 2021. godini, ako je registrovano u odgovarajući registar kod Agencije za privredne registre, ako je upisano u Registar u aktivnom statusu i ako je upisalo u Registar parcele na kojima se postavlja oprema za navodnjavanje.

Fizičko lice, naučnoistraživačka organizacija, ustanova, privredno društvo, preduzetnik i zemljoradnička zadruga može da ostvari pravo na sredstva za nabavku nove opreme za navodnjavanje ako za svu nabavljenu opremu podnese jednu prijavu, s tim da vrednost nabavljene opreme po prijavi iznosi minimalno 40.000 dinara bez uračunatog poreza na dodatu vrednost.

Procentualno učešće sredstava po korisniku sredstava i nameni ulaganja, odnosno vrsti radova a u zavisnosti od područja na kome će se izvršiti radovi, kao i maksimalni iznosi sredstava po vrsti ograničenja koje korisnik sredstava može da ostvari u zavisnosti od vrste radova, odnosno namene ulaganja dati su u tabeli.

Korisnici sredstava i vrste radova, odnosno namene ulaganja	Sredstva za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi (% učešća) do	Sredstva za ostala područja (% učešća) do	Maksimalni iznosi sredstava koje korisnik sredstava može da ostvari dati po vrsti ograničenja u dinarima	
			po dužnom metru / po površini	po podnetoj prijavi
1. JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE				
1.1. Komasacija - investicioni radovi i geodetsko tehnički radovi	70	70	-	-
2. FIZIČKO LICE				
2.1. Nabavka nove opreme za navodnjavanje	60	60	-	3.000.000
2.2. Iskop / bušenje bunara u funkciji navodnjavanja	80	80	3.000 po dužnom metru iskopa / bušenja bunara	180.000
2.3. Korišćenje napuštenog poljoprivrednog zemljišta u skladu sa namenom	100	100	6.000 po hektaru za površinu do 2 hektara	12.000
			8.000 po hektaru za površinu do 5 hektara	40.000
			10.000 po hektaru za površinu do 10 hektara	100.000
3. NAUČNOISTRAŽIVAČKA ORGANIZACIJA				
3.1. Nabavka nove opreme za navodnjavanje	60	60	-	3.000.000
5. USTANOVA				
5.1. Nabavka nove opreme za navodnjavanje	60	60	-	3.000.000
6. PRIVREDNO DRUŠTVO, PREDUZETNIK I ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA				
6.1. Nabavka nove opreme za navodnjavanje	60	60	-	3.000.000

Centar za strateške analize, analitiku, planiranje i publikacije

U cilju informisanja članica i stručne javnosti o aktuelnostima u ekonomskom okruženju, a na osnovu komunikacije sa privrednim subjektima i interne baze podataka, kreirane u saradnji sa relevantnim institucijama i privredom, Centar objavljuje redovno sledeće ekonomske izveštaje i analize:

Makroekonomski indikatori (godišnji pregled) – tabelarni pregled osnovnih pokazatelja ekonomskih kretanja u Republici Srbiji.

Makroekonomski okvir (godišnji i kvartalni pregled) – pregled najznačajnijih makroekonomskih performansi, aktuelnih trendova, monetarnih i fiskalnih pokazatelja domaće privrede.

Sektorske analize PKS – detaljan pregled ekonomske aktivnosti, podrške privredi, aktuelnih dešavanja, inicijativa, propisa, aktuelnih tema po privrednim granama u zemlji prikazan u PKS elektronskim biltenima devetnaest udruženja, koji se objavljuju tromesečno.

Poslovna aktivnost privrednih subjekata u Srbiji – izveštaj Privredne komore Srbije na osnovu ankete o trendovima u poslovnoj aktivnosti privrede.

Podsticaji po sektorima privrede – detaljan pregled svih vrsta podsticaja za sektore poljoprivrede, industrije i usluga na republičkom nivou.

Pogodnosti za ulaganja u Republici Srbiji – pregled različitih pogodnosti za investiranje u Srbiji.

Inovacije – detaljan pregled i analiza aktuelnosti i trendova u oblasti istraživanja i razvoja, kao i inovacija u domaćoj privredi.

Makroekonomske analize i trendovi (MAT) – najuticajniji stručni časopis u oblasti makroekonomskih istraživanja u zemlji.

Barometar – publikacija prati konjunkturu u domaćoj industriji i mesečno informiše o pokazateljima privrednih očekivanja.

Poslovni skok – publikacija "Poslovni skok" se priprema za istoimenu konferenciju, koja se organizuje u regionalnim privrednim komorama s ciljem poboljšanja poslovne klime u zemlji.

Standardizovani spoljnotrgovinski i ekonomski izveštaji - sadrže mesečne i godišnje podatke o spoljnotrgovinskoj robnoj razmeni, a pristup je omogućen svim privrednim subjektima koji su registrovani i prijavljeni na **PKS portal**.

Članicama su, po posebnim zahtevima, na raspolaganju informacije o istraživanju tržišta Srbije (analiza po privrednim granama, regionima i opštinama, bilateralna saradnja sa inostranstvom), kao i informisanje o aktuelnostima i trendovima na međunarodnom finansijskom i robnom tržištu.

Kontakt

Privredna komora Srbije
Resavska 15
11000 Beograd

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora